

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**JAZYKOVÁ VYBAVENOST ÚŘEDNÍKŮ STÁTNÍHO
SEKTORU V DOBŘÍŠI**

Autor práce: Kristýna Šipláková

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Lenka Havelková, Ph.D.

Katedra: Katedra společenských věd

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce, PhDr. Lence Havelkové, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Děkuji také Ing. Bohumile Budkové, tajemnici Městského úřadu Dobříš; Ing. Milanu Kalačovi, řediteli Finančního úřadu Dobříš; Ing. Naděždě Maškové, vedoucí odboru obecního živnostenského úřadu; a Lence Skuhrovcové, zprostředkovatelce Úřadu práce v Dobříši, za údaje a data, jež mi pro účely této práce ochotně poskytli.

Abstrakt

ŠIPLÁKOVÁ, K. *Jazyková vybavenost úředníků státního sektoru : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 59 s. Vedoucí bakalářská práce : PhDr. Lenka Havelková, Ph.D.

Klíčová slova: evropský sociální fond, jazyková vybavenost, městský úřad, státní sektor, úředníci, veřejná správa

Práce se zabývá jazykovou vybaveností úředníků státního sektoru, konkrétně městského úřadu v Dobříši, kteří musí v současné době řešit nejrůznější správní úkony pro cizojazyčně hovořící osoby různých národností, jenž služby pracovníků státní správy z mnoha důvodů vyhledávají. Protože je jazyková úroveň těchto pracovníků často velmi nízká, byla pro účely zjištění jejich skutečné jazykové úrovně sestavena anketa, která zjišťuje momentální úroveň cizího jazyka všech pracovníků městského úřadu z celkem 8 odborů, tak také motivační stránku a zájem, který by pracovníky vedl k jeho zlepšení. Závěr práce poskytuje vedení městského úřadu v Dobříši mnohá doporučení a uvádí možnosti zlepšení jazykové úrovně pracovníků městského úřadu i v obecnější rovině.

Abstract

ŠIPLÁKOVÁ, K. *Language skills of the public administration officers in Dobříš region : bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2012. 59 p. Supervisor: PhDr. Lenka Havelková, Ph.D.

Key words: european social fund, language skills, municipality, officers, public administration, public sector

The thesis is focused on language skills of the public administration officers, specifically officers of municipality in Dobříš who have to deal with various administrative tasks for foreign language speaking people of different nationalities that search for services of public administration officers for many reasons. Because the foreign language level of these officers is often very low, there was made a survey that finds current foreign language level of all officers of municipality of all eight departments for purposes of finding their real language level, but also motivation and interest that should lead officers to its improvement. Conclusion of the thesis gives to management of municipality in Dobříš many recommendations and also introduces possibilities of improvement of foreign language level of municipality officers more generally.

Obsah

Úvod.....	7
1 Cíle a metodika bakalářské práce.....	8
2 Systém veřejné správy v ČR.....	9
2.1 Státní správa	10
2.2 Územní samospráva	11
3 Město Dobříš.....	14
3.1 Obyvatelstvo a národnostní složení v Dobříši.....	15
3.2 Orgány státní správy.....	16
3.2.1 Finanční úřad v Dobříši.....	17
3.2.2 Úřad práce Příbram, dislokované pracoviště Dobříš.....	18
3.2.3 Obecní živnostenský úřad Dobříš	20
3.2.4 Městský úřad Dobříš	21
3.3 Spolupráce se zahraničními městy	28
3.4 Program ESF na Městském úřadě	28
4 Výzkumné šetření	30
4.1 Výsledky výzkumného šetření	31
4.2 Výsledky a doporučení	47
Závěr	50
Seznam použitých zdrojů	52
Seznam příloh.....	55

Úvod

Znalost světového jazyka, který může v mnoha případech vést k rychlejšímu a efektivnějšímu řešení konkrétního problému, nejen ve státní sféře, je v současné době stále aktuálnější a diskutované téma.

Z toho důvodu se bakalářská práce komplexně zabývá jazykovou vybaveností úředníků státní správy, kteří v současné době musí mnohem častěji řešit nejrůznější správní úkony pro cizojazyčně hovořící osoby různých národností, které služby pracovníků státní správy z mnoha důvodů vyhledávají, ale jejichž znalost českého jazyka je mnohdy na velmi nízké úrovni.

Pro účely práce je jako konkrétní příklad státní správy vybrán Městský úřad města Dobříše, ve kterém se dále, coby další subjekty státní správy, nacházejí úřad práce, finanční úřad a živnostenský úřad. Vzhledem k dosti malým, detašovaným pracovištím s nízkým počtem zaměstnanců těchto úřadů - je pro účely práce zkoumán právě již zmíněný Městský úřad Dobříš, jenž zaměstnává několik desítek zaměstnanců a je rozdělen do osmi správních odborů.

Městský úřad Dobříš je pro účely této práce zajímavým příkladem také z důvodu jeho letité spolupráce s několika zahraničními městy; programem ESF, o který v minulosti již žádal; a příspěvkem ze sociálního fondu, kterého v minulosti pro podporu jazykových dovedností svých zaměstnanců využíval.

Práce přináší výsledky ve zjištění skutečné jazykové úrovně pracovníků Městského úřadu Dobříš, na základě kterých jsou následně vyvozena užitečná doporučení či opatření pro úřadu, jimiž lze výslednou úroveň jazykových kompetencí pracovníků do budoucna pozvednout.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění skutečné úrovně jazykových kompetencí pracovníků Městského úřadu Dobříš a zhodnocení možností podpory jazykové vybavenosti těchto pracovníků státem či Evropským sociálním fondem. Práce rovněž vymezuje a charakterizuje základní dokumenty dané problematiky a definuje z nich plynoucí požadavky na jazykové kompetence úředníků.

Práce vychází z analýzy klíčových dokumentů k dané problematice a je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické.

První část je rozdělena do dvou kapitol. Kapitola první se zabývá systémem veřejné správy v České republice, od které následně postupně přechází k územní samosprávě, obcím, a nakonec ke kapitole druhé – samotnému městu Dobříši. V této je hned v úvodu charakterizováno národnostní rozložení obyvatelstva Dobříše a státního sektor v regionu Dobříš. Zde jsou také zmíněny další součásti státní správy, ze kterých je poté vybrán Městský úřad Dobříš. Ten je popsán zprvu obecněji, popsána je pak jeho organizační struktura a jednotlivé odbory. Podkapitola je také věnována spolupráci Městského úřadu Dobříš s několika zahraničními městy, trvající již řadu let; příspěvku ze sociálního fondu, prostřednictvím kterého Městský úřad Dobříš v minulosti spolufinancoval jazykové kurzy pro své zaměstnance; a v neposlední řadě evropskému sociálnímu fondu.

Druhá část bakalářské práce navazuje na výsledky národnostního rozložení obyvatelstva v Dobříši, jež poskytují výstupy pro poptávané jazyky na Městském úřadě Dobříš. Na základě těchto výstupů jsou následně v první kapitole této části zpracovány otázky pro účely ankety a řízených rozhovorů s jednotlivými pracovníky Městského úřadu Dobříš, které mají za cíl zjistit stávající jazykovou úroveň zaměstnanců a konkrétní jazyky či formy jazykového vzdělávání o které mají zaměstnanci zájem. Další oblastí, která bude prostřednictvím ankety mapována, bude zjišťování chování jednotlivých zaměstnanců v situacích, kdy přijdou do kontaktu s cizojazyčně hovořící osobou. V této části bakalářské práce jsou graficky vyhodnoceny výsledky ankety a řízených rozhovorů s pracovníky.

V závěru práce, na základě syntézy zjištěných výsledků šetření, bude navrženo řešení a bude zhodnocena nabídka dalšího vzdělávání.

2 Systém veřejné správy v ČR

„Česká republika je unitárním státem, ve kterém probíhá proces decentralizace, který ještě nebyl dovršen. To v překladu znamená, že největší část úkolů veřejné správy vykonává stát svým jménem, prostřednictvím státních úřadů a za státní peníze.“¹

Pokud stát vykonává veřejnou správu pomocí okresních úřadů a jejich tzv. horizontálně decentrovaných jednotek“, jde o okresní úřady, jakými jsou například úřad vnitřních věcí, finanční úřad, úřad obrany, kultury, apod. V rámci těchto okresních úřadů je veřejná správa státem vykonávána také ještě prostřednictvím specializovaných úřadů, kterými jsou například úřad stavební, živnostenský, silniční, dopravní, atd.²

Okresní úřady jsou správními úřady, které vykonávají státní správu ve svých územních obvodech. Jsou to úřady s všeobecnou správní působností a zákon je může pověřit také výkonem státní správy i v jiných územních obvodech.³ Okresní úřady plní zejména tyto funkce:⁴

- vykonávají dozor nad hospodařením obcí;
- přezkoumávají rozhodnutí orgánů obcí vydaných ve správním řízení;
- kontrolují činnost pověřených obecních úřadů a orgánů obcí na úseku jejich přenesené působnosti;
- vykonávají státní správu, při jejímž výkonu jsou podřízeny příslušnému ústřednímu orgánu státní správy.

Stát dále vykonává svou moc pomocí ústředních úřadů a jejich tzv. „vertikálně i horizontálně dekoncentrovaných jednotek“, které jsou zastoupeny prezidentem, vládou České republiky, Nejvyšším kontrolním úřadem, Českou národní bankou, ministerstvy (například ministerstvo financí, zemědělství, atd.), samostatnými ústředními úřady (např. statistický úřad, úřad pro ochranu hospodářské soutěže, atd.), a tzv. „nesamostatnými ústředními úřady: státní plavební správa, drážní úřad, apod. Jinými vykonavateli veřejné správy v České republice ze zákona jsou například: Policie ČR, Všeobecná zdravotní pojišťovna, Česká advokátní komora, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání nebo také státní metrologické středisko či správa národního parku.“⁵

Veřejná správa představuje nástrojový mechanismus výkonné moci a její realizace je regulována zákony. Zároveň zabezpečuje úlohu státu v ekonomické,

¹ POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 208.

² POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 209.

³ POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 215.

⁴ POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 216.

⁵ POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 210.

sociální, kulturní, politické a bezpečnostní oblasti, a to prostřednictvím soustavy svých orgánů.⁶ „Její charakter veřejnoprávních činností je členěn do 3 základních postavení:“⁷

- **podzákonné postavení**, kdy může veřejná správa vydávat jen podzákonné právní normy;
- **nařizovací** – vydává jednostranné právní akty pro stanovení povinností a sankcí při nedodržení povinnosti;
- **organizátorské** – řídicí, koordinující a kontrolní aktivity jsou ve svěřených kompetencích.

„Kompetence každého samostatného článku veřejné správy znamená, že má zákonem vymezenou působnost, tedy určený okruh zajišťovaných činností, a pravomoc (právní prostředky k zabezpečení své působnosti).“⁸

„S pojmem veřejná správa velice úzce souvisí pojem veřejného sektoru, který je pro řadu administrativistů jen polem působnosti veřejné správy.“⁹

Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu, což má svůj důvod ve funkčním zaměření, řízení a spravování veřejných statků. Věci celostátního významu řeší státní správa, věci místního charakteru pak samospráva. Dalo by se říci, že státní správa zabezpečuje činnosti, které vyžadují dodržování určitých standardů v celém státě (např. bezpečnost, zdravotnictví, školství, normy ve stavebnictví, vedení matriky, živnostenská oprávnění, atd.). Naopak územní samospráva zabezpečuje činnosti spojené s místními poměry, jako jsou například geografické nebo ekonomické podmínky v daném kraji. Podle zákona č. 132/2000 Sb. se území České republiky dělí na kraje, ty pak na okresy a okresy na obce. Toto členění je zachováno vzhledem k fungování státních orgánů v oblasti soudnictví, policie a finančních úřadů, které respektují původní uspořádání.¹⁰

2.1 Státní správa

Státní správa je tvořena soustavou institucí jak na centrální, tak na územní úrovni. Jejím nejvyšším výkonným orgánem v ČR je vláda, která se skládá z předsedy, místopředsedy a členů vlády a je orgánem se všeobecnou působností, jehož rozhodnutí jsou uskutečňována prostřednictvím usnesení schválených nadpoloviční většinou všech

⁶ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 33.

⁷ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 33 - 34.

⁸ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 34.

⁹ POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. Praha, 2002, s. 60.

¹⁰ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 41 - 42.

členů vlády.¹¹ Ústředními orgány státní správy jsou ministerstva a další orgány, pro které platí tyto charakteristiky:¹²

- orgány státní moci s dílčí a všeobecnou působností;
- orgány řízené ministerstvem nebo předsedou, který stojí v jejich čele;
- ministerstva, která se člení na odbory (sekce) a oddělení, a zabezpečují činnost specializovaných agend;
- ministerstva, která formulují politiku svého rezortu a podílí se na tvorbě jednotné státní politiky;
- orgány, které vypracovávají návrhy a koncepce rozvoje v oblasti své působnosti a zhodnocují návrhy předložené od jiných rezortů;
- orgány, které připravují podklady pro zpracování příslušných kapitol státního rozpočtu, které spravují;
- nebo orgány, které se podílejí přímo na přípravě zákonů a nařízení vlády a vydávají vyhlášky.

2.2 Územní samospráva

„Od vzniku České republiky, jako samostatného státu, byla upravena Ústavou České republiky (hlava VII – územní samospráva).“¹³

„Orgány samosprávy jsou vytvářeny veřejnou volbou občanů na určitém území bez hierarchie uspořádání, protože mezi samosprávou kraje a obcí nejsou vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Ve své činnosti jsou plně odpovědní svým voličům, kteří se vzdávají části svých práv ve prospěch kompetencí obecního zastupitelstva.“¹⁴

Samosprávu jako takovou definuje právní terminologie jako formu veřejné správy, kdy veřejnou správu vykonávají občané a to buď přímo, nebo prostřednictvím volených orgánů.¹⁵

- **Obecní samospráva**

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů tvořící celek, právnickou osobou, a veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. Mimo to vystupuje

¹¹ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 42 - 43.

¹² KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 43.

¹³ ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice : 1945 – 2004*. Praha, 2004, s. 130.

¹⁴ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 45.

¹⁵ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 45.

obec v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, která z nich vyplývá.¹⁶ Obce jsou v samostatné nebo přenesené působnosti řízeny magistráty, obvodními úřady, městskými úřady, pověřenými obecními úřady a obecními úřady samotnými. V rámci specializovaných úřadů, které jsou menšími řídicími jednotkami, jsou ještě spravovány například úřadem stavebním, silničním, živnostenským, apod., nebo třeba obecní policií.¹⁷ V rozsahu samostatné působnosti jsou připuštěny zásahy ze strany státu a orgánů kraje jen k ochraně obce a to způsobem stanoveným zákonem.¹⁸

- **Orgány obce**

Orgány obce jsou tvořeny dle její velikosti a představují je zejména obecní úřady a zvláštní orgány obce. **Obecní úřady** v obcích jsou určeny nařízením vlády a vykonávají ve stanovených územních obvodech státní správu. Pokud zákon o obecních úřadech nestanoví jinak, rozhodují obecní úřady o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech občanů a organizací ve správním řízení.¹⁹ Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (nebo místostarostové), tajemník (pokud je jeho funkce zřízena) a zaměstnanci obce, zařazení do obecního úřadu. V samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti vykonává věci svěřené obci v základním rozsahu, a působí jako obecní úřad s rozšířenou působností. **Starosta** společně s místostarostou podepisují právní předpisy obce, přičemž starosta může pozastavit výkon usnesením rady obce, pokud se domnívá, že je nesprávné, a věc předloží zastupitelstvu obce. Starosta také zřizuje, pro výkon přenesené působnosti, zvláštní orgány obce a jmenuje a odvolává jejich členy. **Zastupitelstvo obce** je složeno z členů zastupitelstva, jejichž počet stanoví na každé volební období zastupitelstvo obce v souladu se zákonem a to nejpozději do 85 dnů před dnem voleb do zastupitelstva. **Rada obce** je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti a odpovídá zastupitelstvu. Je usnášení schopná, pokud je přítomna alespoň nadpoloviční většina všech jejích členů. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoci starosta. Rada obce má vyhrazeno například zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce nebo například zřizovat či zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu.²⁰

¹⁶ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 46.

¹⁷ POMAHÁČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 210.

¹⁸ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 46.

¹⁹ POMAHÁČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha, 1999, s. 217.

²⁰ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 48 - 49.

- **Krajská samospráva**

Krajská samospráva představuje samosprávu vyšších územně správních celků. Pokud nestanoví zvláštní zákon, že jde o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti krajů. Do samostatné působnosti kraje zařazuje zákon, stejně jako v případě obcí, spravování vlastních záležitostí, které nejsou zákonem vymezeny jinému orgánu veřejné správy.²¹ Kraj či obec mohou tedy vydat například vyhlášku, kterou v daném místě něco omezí. Kupříkladu mohou vydat vyhlášku upravující zákaz sekání trávy nebo řezání dříví o nedělích. Takováto vyhláška ale nesmí být v rozporu se zákonem.

Z výše popsaného tedy vyplývá, že město Dobříš spadá, z hlediska veřejné správy v České republice, do územní samosprávy. Veřejná správa je ve městě Dobříši zastoupena finančním úřadem, úřadem práce, obecním živnostenským úřadem a městským úřadem, jehož orgány dále jsou rada, zastupitelstvo – v jeho čele stojí starosta, a jednotlivé odbory (pozn.: všichni zástupci státní správy, spolu s jejími orgány, budou detailněji popsány v kapitole č. 3 této bakalářské práce).

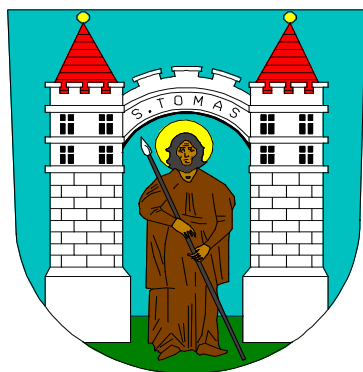
²¹ KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha, 2005, s. 51 - 52.

3 Město Dobříš

První zmínky o městě Dobříši vůbec se v historických pramenech objevují již v roce 1088, kdy oblastí dnešního města Dobříše vedla tzv. „Zlatá stezka“. Město samotné ale vzniklo až roku 1252, a to vydáním čtyř listin svobod Planskému klášteru v Dobříši králem Václavem I. „Místo bylo poté uváděno termínem „villa Dobres“ a listiny uloženy v archivu ve Vídni.“²² Původně se toto město nacházelo na návrší od dobříšského hradu až k hrázi rybníku „Papež“, kde bylo chráněno prudkým svahem z jedné strany a mokřinami z druhé.²³ V současnosti leží město Dobříš asi 40km jihozápadně od Prahy v podhůří Brdské vrchoviny ve Středočeském kraji, v nadmořské výšce 371 metrů.²⁴

Znak města Dobříše se skládá z modrého štítu na zeleném trávníku, kde stojí dvě stříbrné kvádrové věže s cimbuřím, černým oknem v patře, a červenou jehlanovou střechou se zlatou makovicí. Věže jsou ve výši oken spojeny stříbrným obloukem završeným cimbuřím. Na oblouku je nápis černými písmeny St. Thomas. Pod obloukem je poté postava sv. Tomáše, který oběma rukama drží vztyčené kopí. Tento znak města se v současné době používá při oficiálních a výjimečných příležitostech. Jeho použití je možné pouze se souhlasem rady města, podle zákona o obcích.²⁵

Obrázek 1: Znak města Dobříše²⁶

²² PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), I. díl : 921-1986.* Dobříš, 2002, s. 6.

²³ KADLEC, P. *Dobříš v proměnách :* Dobříš, 2010, s. 14.

²⁴ *Základní údaje o městě* [online]. Dobříš : Městský úřad, 2009 [cit. 2011-12-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/vseobecne-informace/d-455306/p1=39836>>.

²⁵ *Znak města* [online]. Dobříš : Městský úřad, 2009 [cit. 2011-12-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/znak-mesta/ds-25183/archiv=0&p1=41651>>.

²⁶ *Znak města* [online]. Dobříš : Městský úřad, 2009 [cit. 2011-12-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/znak-mesta/ds-25183/archiv=0&p1=41651>>.

3.1 Obyvatelstvo a národnostní složení v Dobříši

Stejně jako v jiných městech České republiky, i ve městě Dobříši se nachází určité spektrum obyvatel různých národností. Někteří zde pracují a žijí trvale, jiní přišli za prací, ale jsou limitováni vízem či pracovním povolením, a tak statistiky celkového počtu trvale žijících obyvatel jiné národnosti v Dobříši příliš neovlivní. Všeobecně mají ale všichni tito lidé jedno společné – jsou nuceni, ať z vlastní vůle, či jim tak ukládá zákon, vyhledávat služby jednotlivých úřadů města Dobříše a s jejich pracovníky se dorozumívat.

„Pobyt cizinců na území České republiky je mimo jiné upraven zákonem č. 328/1999 Sb., který stanovuje podmínky vstupu cizinců na území České republiky, jejich pobytu na něm a vycestování z území.“²⁷

K 1. 1. 2002 bylo v Dobříši k trvalému pobytu přihlášeno celkem 7 825 obyvatel, z toho 3 845 mužů a 3 980 žen. Z celkového počtu žen bylo 1 233 z nich svobodných, 1 903 vdaných, 343 rozvedených, 488 ovdovělých a 13 z nich tento údaj ve Sčítání lidu nevyplnilo. Z celkového počtu mužů bylo 1 601 z nich svobodných, 1 891 ženatých, 254 rozvedených, 89 ovdovělých a 10 z nich tento údaj ve Sčítání lidu nevyplnilo. Z celkového počtu 7 825 obyvatel se jich 7 519 hlásilo k české národnosti, 133 ke slovenské, 17 k ukrajinské, 14 k moravské, 8 k německé, 6 k vietnamské, 5 k polské a 1 obyvatel k romské.²⁸

K 31. 12. 2005 žilo ve Středočeském kraji 36% cizinců se státním občanstvím státu Ukrajina; 22% Slovensko; 8% Vietnam, 6% Ruská federace; 6% Polsko; 3% Moldávie; 2% Německo.²⁹

K 31. 10. 2010 bylo v Dobříši k trvalému pobytu hlášeno 8 613 obyvatel, z toho 4 206 mužů a 4 407 žen.³⁰

²⁷ POLIÁN, M. *Organizace a činnost veřejné správy*. Praha : Prospektrum, 2001. s. 27.

²⁸ *Sčítání lidu, domů a bytů 2001* [online]. Praha : ČSÚ, 2005 [cit. 2012-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/obce/540111?OpenDocument>>.

²⁹ *Cizinci v regionech ČR : Středočeský kraj* [online]. Praha : ČSÚ, MPSV ČR, 2006 [cit. 2012-01-31]. Dostupný z WWW:

<https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:HQ3cYKFpgMUJ:www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/AB002E10A7/%24File/Cizinci%2520v%2520regionech_I.pdf+%C4%8Desk%C3%BD+statistick%C3%BD+%C3%BA%C5%99ad+-

+po%C4%8Det+cizinc%C5%AF+na+Dob%C5%99i%C5%A1i&hl=cs&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEESirWF8ysxSc4x8I4oGT20S1mLiHMLPvX1I2Yh0R5nnYkbF2kxInDSt_1wAZlueu8pq4hL28TF7wIFXGRknMbx2bfAvrxOFKem2aELtzDsduedW29Y9OLGgT0K2cdF6QKGPuCb&sig=AHIEtbTEtXNxbS6bbu7HyfIleW1Zzc5nQ>.

³⁰ *Věkové složení obyvatelstva podle věkových skupin a pohlaví v roce 2010 v obcích Středočeského kraje k 31.12.2010* [online]. Praha : ČSÚ, 2012 [cit. 2012-01-22]. Dostupný z WWW:

<http://czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatelstva_stc_kraje>.

Průměrný věk obyvatel Dobříše k 1. 1. 2011 byl 40,2 let. Průměrný věk mužů byl ve stejném období 38,7 let; žen 41,7 let.³¹

K 1. 1. 2012 se k trvalému pobytu v Dobříši hlásilo celkem 8 469 občanů ČR, z toho 4 107 mužů a 4 362 žen. Ke stejnému datu se zde k pobytu hlásilo celkem 37 občanů některého ze států Evropské unie, tedy 19 mužů a 18 žen. Dalších 261 obyvatel Dobříše pak tvořili občané ostatních států mimo Evropskou unii, z nichž 153 bylo mužů a 108 žen.³²

Tyto údaje jsou pro přehlednost shrnuty do následující tabulky:

Tabulka 1: Vývoj obyvatelstva a národnostního složení města Dobříše

Rok	Obyvatel celkem	Hlášeno k trvalému pobytu		národnost	počet
		žen	mužů		
2002	7 825	3 980	3 845	česká	7 519
				slovenská	133
				ukrajinská	17
				moravská	14
				německá	8
				vietnamská	6
				polská	5
				romská	1
2010	8 613	4 407	4 206		
2012	8 469	4 362	4 107	v rámci EU	37
				mimo EU	261

3.2 Orgány státní správy

V téměř osmi a půl tisícovém městě se orgánů státní správy, jež zastupují stát při výkonu veřejné správy, nachází hned několik: finanční úřad, úřad práce, obecní živnostenský úřad a městský úřad Dobříš.

³¹ *Počet obyvatel v obcích Středočeského kraje k 1.1.2011* [online]. Praha : ČSÚ, 2012 [cit. 2012-01-22]. Dostupný z WWW: <[http://czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c02333e13157f63fc12576d2003ef916/\\$FILE/obyv_obce_11.xls](http://czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c02333e13157f63fc12576d2003ef916/$FILE/obyv_obce_11.xls)>.

³² *Počty obyvatel v obcích k 1.1.2012* [online]. Praha : ČSÚ, 2010 [cit. 2012-01-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>>.

3.2.1 Finanční úřad v Dobříši

Finanční úřad v Dobříši je zřízen zákonem č. 531/1990Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.³³ Tento zákon byl v roce 2005 Parlamentem ČR novelizován zákonem s účinností od 1. ledna 2006. Novela přináší především změny v územní působnosti finančních úřadů; ve výkonu tzv. dělené správy, která se novelou převádí na celní orgány; dále také v zavedení oprávnění finančních úřadů vykonávat kontrolu označení provozovny dle živnostenského zákona, a v neposlední řadě změny v zákonech č. 337/1992Sb., o správě daní a poplatků, a zákoně č. 634/2004Sb., o správních poplatcích.³⁴

Finanční úřad oficiálně v Dobříši vznikl 1. 1. 1991. Do konce roku 1990 nesl název, stejně jako všechny ostatní finanční úřady v České republice, Okresní finanční správa. Jeho nadřízeným orgánem je Finanční ředitelství v Praze a Ministerstvo.³⁵ Hlavní a nejdůležitější agendou Finančního úřadu v Dobříši je:³⁶

- **evidence daní,**
- **provedení daňové kontroly;** kontroly dodržování povinností stanovených zákonem č. 136/1994Sb.;
- **přidělení daňového identifikačního čísla** zaregistrovanému daňovému subjektu a vydání rozhodnutí o registraci,
- **předepsání daňových nedoplatků a sankcí,**
- **přijímání plateb za všechny druhy daní** a přiznání za ně,
- **vykonávání daňové exekuce,**
- **vymáhání daňových nedoplatků,**
- **vyměření daně,**
- **vyzvání k zahájení daňové kontroly,**
- **zahájení daňových řízení.**

Do pozice ředitele Finančního úřadu v Dobříši, který dnes čítá na 25 zaměstnanců, byl 1. 7. 1991 na základě výběrového řízení zvolen Ing. Milan Kalač, jež je v této funkci dodnes. Dle jeho vlastních slov se celý finanční úřad řídí nepsaným heslem: „vyměřit daň – vybrat – vymáhat“.³⁷

³³ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

³⁴ *Novela zákona č.531/1990Sb., o územních finančních orgánech* [online]. Praha : Generální finanční ředitelství, 2006 [cit. 2012-01-31]. Dostupný z WWW: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/placeni_dani_539.html?year=0%C2%93>.

³⁵ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

³⁶ *Agendy úřadu Finanční úřad v Dobříši* [online]. Praha : European Business Enterprise, 2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.statnispava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/10525>>.

³⁷ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

V případě nepřítomnosti ředitele jej zastupuje sekretariát, který má v pracovní náplni zajišťovat spisovou agendu ředitele; přijímat, evidovat a zabezpečovat vyřízení zvláštních podání, jako jsou stížnosti, oznámení, petice, žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999Sb.³⁸

Někteří zaměstnanci FÚ v Dobříši jsou do určité míry jazykově vybaveni, zejména pak anglickým jazykem, aby zvládli alespoň základní komunikaci v případě kontaktu s cizojazyčně hovořící osobou jiné národnosti. Nicméně pokud se objeví někdo, kdo česky vůbec nerozumí, požadují, aby si přivedl vlastního tlumočníka. „Cizinec, který v České republice podniká, by se měl umět alespoň základně domluvit. Pokud ne, my ho nenutíme, ale požadujeme, aby si přivedl vlastního tlumočníka. Často se totiž setkáváme s tím, že jak zprvu česky někteří vůbec nerozumí, záhy rozumí až moc dobře. Prostě to zkouší.“ Dá se tedy říci, že zaměstnanci FÚ v Dobříši jazyk prakticky nevyužijí.³⁹

Oddělení FÚ:⁴⁰

- **vnitřní správa** – vedení administrativy dle interních předpisů
- **daňová správa** - v jeho popisu činnosti je zabezpečovat, v rámci správy daní, převody daní příjemcům (daně z příjmů, daně z přidané hodnoty, silniční daň).
- **kontrolní** – je zodpovědné za provádění daňových kontrol a místních šetření u daňových subjektů.
- **majetkové daně a ostatní agendy** – zabezpečuje správu daně z nemovitostí; daně dědické, darovací; a daně z převodu nemovitostí. Vykonává také správu poplatků, pokut a ostatních agend.

3.2.2 Úřad práce Příbram, dislokované pracoviště Dobříš

Úřad práce vznikl a poprvé zahájil svou činnost před více než 20 lety, v říjnu roku 1990. Nejprve sídlil v jedné z budov Okresního úřadu ve staré části Příbrami, od roku 2005 je sídlem úřadu práce bývalá budova Okresního úřadu v Příbrami na náměstí T. G. Masaryka. Postupem doby, se vzrůstajícím počtem uchazečů o zaměstnání, bylo však třeba vytvořit menší pracoviště v okolních obcích. Vznikla tedy dislokovaná pracoviště v Sedlčanech, Březnici, Rožmitále pod Třemšínem, a na Dobříši.

³⁸ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

³⁹ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

⁴⁰ KALÁČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.

Úřad práce je územní orgán státní správy na úseku zaměstnanosti, který má právní subjektivitu. V čele úřadu stojí ředitel, který je jmenován ministrem práce a sociálních věcí. Úřad práce sleduje a hodnotí stav na trhu práce, vývoj nezaměstnanosti na svém územním obvodu, přijímá opatření k ovlivnění nabídky a poptávky na trhu práce.⁴¹

V čele úřadu stojí ředitel, který je jmenován ministrem práce a sociálních věcí. Úřad práce sleduje a hodnotí stav na trhu práce, vývoj nezaměstnanosti na svém územním obvodu, přijímá opatření k ovlivnění nabídky a poptávky na trhu práce.⁴²

Oddělení ÚP:⁴³

- **referát ředitele** – zajišťuje organizaci a řízení úřadu. Má za úkol zajistit úkoly vyplývající z BOZP, požární ochrany a krizového řízení.
- **oddělení zprostředkování** – občané ucházející se o zaměstnání zde podávají žádosti o zprostředkování zaměstnání, na základě kterých jsou vedeni v evidenci uchazečů a zájemců o zaměstnání; a žádosti o podporu v nezaměstnanosti.
- **oddělení poradenství** – v současné době se zabývá rekvalifikacemi prováděnými v rámci regionálních individuálních projektů.
- **oddělení kontrolně-právní** – jeho kontrolní činnost je dnes zaměřena především na kontrolu nelegální práce cizinců i občanů ČR, a to ve spolupráci s kontrolními složkami Cizinecké policie a Celní správy.
- **oddělení ekonomické** – rozhoduje ve správním řízení ve věci přiznání či nepřiznání podpory v nezaměstnanosti na základě žádosti uchazeče o podporu nezaměstnanosti.
- **oddělení trhu práce** – do jeho kompetence patří referát aktivní politiky zaměstnanosti, kam spadají veřejně prospěšné práce; a referát analýz a prognóz.
- **oddělení implementace projektů Evropského sociálního fondu** – zabezpečuje činnosti související s realizací projektů; s řídicí a finanční kontrolou a inspekcí grantů; jejich průběžným hodnocením a monitorováním.
- **oddělení státní sociální podpory** – vyřizuje žádosti o dávky státní sociální podpory, jako jsou přídatky na dítě, sociální příplatky, příspěvky na bydlení, porodné, pohřebné, apod.

Dislokované pracoviště úřadu práce na Dobříši se skládá z vedoucího kontaktního pracoviště, Ing. Dagmar Svobodové, a čtyř referentek zaměstnanosti. Kromě vedoucí

⁴¹ Osobní pohovor se zprostředkovatelkou úřadu práce v Dobříši, Lenkou Skuhrovcovou.

⁴² Osobní pohovor se zprostředkovatelkou úřadu práce v Dobříši, Lenkou Skuhrovcovou.

⁴³ SKUHROVCOVÁ, L., zprostředkovatelka ÚP, Úřad práce v Dobříši, 2.2.2012.

kontaktního pracoviště není žádná z ostatních zaměstnankyň jazykově vybavena. Jak samy přiznávají, s cizojazyčně hovořící osobou se setkávají minimálně. Pokud již taková situace nastane, jsou tito cizinci schopni se alespoň základně domluvit, což dosud vždy stačilo. Uchazeči o zaměstnání jiné národnosti představují na úradě práce v Dobříši zanedbatelnou menšinu.⁴⁴

3.2.3 Obecní živnostenský úřad Dobříš

Dle zákona č. 570/1991Sb., o živnostenských úřadech, dělíme živnostenské úřady na:⁴⁵

- **obecní živnostenské úřady**, kterými jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a na území hlavního města Prahy živnostenské odbory úředníků městských částí určených Statutem hlavního města Prahy,
- **krajské živnostenské úřady**, představují odbory krajských úřadů a na území hlavního města Prahy živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy,
- **živnostenský úřad České republiky** – „v současné době jej vykonává Ministerstvo Průmyslu a obchodu, odbor živností.“⁴⁶

Obecní živnostenský úřad v Dobříši vykonává svou činnost v rozsahu stanoveném zákonem č. 455/1991Sb., o živnostenském podnikání; a zákonem č. 570/1991Sb., o živnostenských úřadech. Vykonává státní správu v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na úseku kontrol podnikatelů a zemědělských podniků. K jeho hlavním agendám patří:⁴⁷

- **živnostenského podnikání** – na starosti má vydávání průkazů živnostenského oprávnění fyzickým a právnickým osobám,
- **správní delikty právnických a fyzických osob** – zajišťuje odborné zpracování podkladů pro správní řízení vydaná v prvním stupni správního řízení, a to jak z věcného, tak formálního hlediska,
- **přestupky** – řeší přestupky podle přestupkového zákona za porušení povinností stanových živnostenským zákonem; provádí místní šetření a ukládá pokuty,

⁴⁴ SKUHROVCOVÁ, L., zprostředkovatelka ÚP, Úřad práce v Dobříši, 2.2.2012.

⁴⁵ *Zákon o živnostenských úřadech* [online]. Praha : Magistrát hlavního města Prahy, 2010 [cit. 2012-02-02]. Dostupný z WWW:

<http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/odbory_mhmp/živnostensky_a_obcanskopravni/povinnosti_podnikatele_po_vzniku_3/zakon_o_živnostenských_úřadech.html>.

⁴⁶ MAŠKOVÁ, N., vedoucí odboru obecního ŽÚ, Obecní živnostenský úřad Dobříš, 1.2.2012.

⁴⁷ MAŠKOVÁ, N., vedoucí odboru obecního ŽÚ, Obecní živnostenský úřad Dobříš, 1.2.2012.

- **blokové pokuty** – přijímá platby za blokové pokuty od přestupců; eviduje a vyúčtovává finanční příjmy z blokových pokut; vyplňuje výkazy o jejich stavu ke konci roku,
- **stížnosti a podněty** – vede evidenci podnětů; provádí místní šetření; spolupracuje s útvarem starosty a kanceláří tajemníka pro vyřizování stížností a petic,
- **cenová kontrola** – provádí cenovou kontrolu podle zákona; ukládá, vybírá a vymáhá pokuty za porušení cenových předpisů,
- **veřejnoprávní kontrola** – organizuje a zabezpečuje provádění veřejnoprávních kontrol na místě příspěvkových organizací, kde má město Dobříš funkci zřizovatele; dále u žadatelů o finanční podporu; a u příjemců veřejné finanční podpory poskytnuté městem Dobříš. Ověřuje, zda údaje vykázané v účetnictví a jiných výkazech, zobrazují majetek, zdroje jeho financování a hospodaření s ním. Navrhuje uložení pokut třetím osobám za nesplnění povinností, které vyplývají ze zákona; ukládá kontrolovaným osobám pokutu za maření veřejnoprávní kontroly nebo za neplnění přijatých opatření či nedostatků.

Organizační struktura obecního živnostenského úřadu

Živnostenský úřad v Dobříši se skládá z vedoucího odboru a dalších dvou oddělení. Jsou to oddělení registrace a oddělení kontroly.⁴⁸

Pracovníci živnostenského úřadu v Dobříši jsou, dle slov vedoucí odboru, dobře jazykově vybaveni prakticky všichni, nicméně veškeré podklady pro fyzické i právnické osoby, které na živnostenský úřad přijdou, mají k dispozici v několika jazycích. Pokud se tedy již dostanou do kontaktu s cizojazyčně hovořící osobou, většinou již není třeba nějak zásadně s ní komunikovat, dotyčný se předtím vše dozví z příruček, návodů a letáků, které má k dispozici a jak sama Ing. Naděžda Mašková říká, všichni cizinci celý proces na živnostenském úřadě znají už ze země, odkud pocházejí.⁴⁹

3.2.4 Městský úřad Dobříš

Městský úřad Dobříš je orgánem města Dobříše, jehož působnost a postavení upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Při své činnosti se řídí platným právním řádem; vztahy mezi ním a ostatními orgány obce určuje zákon.⁵⁰ Od

⁴⁸ *Odbor živnostenský* [online]. Dobříš: Městský úřad, 2011 [cit. 2012-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/odbor-zivnostensky/ds-25207/p1=305>>.

⁴⁹ MAŠKOVÁ, N., vedoucí odboru obecního ŽÚ, Obecní živnostenský úřad Dobříš, 1.2.2012.

⁵⁰ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

1. 1. 2003 vykonává MěÚ činnost úřadu s rozšířenou působností a vykonává některé činnosti, které do konce roku 2002 vykonával Okresní úřad Příbram.⁵¹

V oblasti samostatné působnosti vykonává MěÚ tyto činnosti:⁵²

- **plní úkoly**, které mu uložila rada nebo zastupitelstvo města,
- **usměrňuje**, po odborné stránce, rozpočtové a příspěvkové organizace a zařízení, které město zřídilo, pokud to zvláštní zákon nestanoví jinak,
- **pomáhá výborům** zastupitelstva města a komisím rady města v jejich činnosti, a to v souladu s jejich jednacími řády.

Ve věcech přenesené působnosti vykonává MěÚ státní správu v územním obvodu města, pokud nějaký zvláštní předpis nestanoví jinak, s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva města, rady města a zvláštních orgánů města. Ve stejné působnosti podléhá MěÚ dozoru Ministerstva vnitra ČR a Krajského úřadu Středočeského kraje, podle hlavy VI, dílu 2 zákona o obcích.⁵³

Kompetence a pravomoci organizačních jednotek a členů MěÚ

MěÚ je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem MěÚ, a dalšími zaměstnanci města, zařazenými do MěÚ. Rada města stanovuje počet pracovníků MěÚ a organizační strukturu (viz Příloha I – organizační schéma).⁵⁴

Starosta

V čele MěÚ je starosta, který je za svou činnost odpovědný zastupitelstvu města. Starosta zastupuje město navenek, ale právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva nebo rady, může provést jen po jejich předchozím schválení. On také plní úkoly a vykonává pravomoci stanovené zákonem o obcích a dalšími právními předpisy. K jeho dalším činnostem patří podepisování radou vydaných správních rozhodnutí a ukládání pokut.⁵⁵ Sám starosta svolává a řídí schůze rady města v souladu s jednacím řádem rady a spolu s místostarostou, nebo jiným radním, podepisuje její usnesení. Společně s místostarostou dále podepisuje obecně závazné vyhlášky a jiná usnesení zastupitelstva města. Starosta vydává pokyny tajemníkovi, vedoucím odborů k plnění úkolů plynoucích z usnesení zastupitelstva a rady a koordinuje svou činnost

⁵¹ PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007*. Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 136.

⁵² BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁵³ *Interní dokumenty MěÚ Dobříš, poskytnuty pro účely BP při Osobním pohovoru s tajemnicí Městského úřadu Dobříš*, Ing. Bohumilou Budkovou.

⁵⁴ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁵⁵ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

s místostarosty a tajemníkem.⁵⁶ Současným starostou města Dobříše je Mgr. Jaroslav Melša.

Místostarostové

Úkolem místostarostů je zastupovat starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává svou funkci. V těchto případech jednájí a rozhodují místostarostové ve věcech, které jsou za normálních okolností svěřeny starostovi. Místostarostové plní úkoly v samostatné působnosti, které jim svěří zastupitelstvo; plní úkoly, které jim ukládají jednací řády orgánů města; a koordinují svou činnost se starostou a tajemníkem.⁵⁷

Tajemník

Tajemník je zaměstnancem města, který je ze své činnosti v samostatné i přenesené působnosti odpovědný starostovi. Jmenuje jej a odvolává starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu v souladu se zákonem č. 312/2002Sb., o úřednicích územně samosprávných celků v platném znění. Jeho náplní práce je zejména zabezpečení plnění úkolů uložených radou a zastupitelstvem města a starostou. Tajemník plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů; uzavírá a ukončuje pracovní poměr se všemi zaměstnanci města zařazenými v úřadu, a stanovuje jim plat. K jeho další agendě patří řízení a koordinace činnosti jednotlivých odborů prostřednictvím jejich vedoucích; vedení a řízení odboru kanceláře města; koordinace styku zaměstnanců úřadu s médii a poskytování mediím informací za MěÚ. Důležitou úlohu hraje tajemník v zajišťování agendy spojené s výkonem trestu obecně prospěšných a veřejně prospěšných prací. Tajemník je přítomen na zasedání zastupitelstva města a rady města, kde má poradní hlas.⁵⁸ Vydává spisový, skartační a pracovní řád úřadu a další vnitřní směrnice, pokud je nevydá přímo rada města. Vede evidenci stížností a petic adresovaných orgánům města; podepisuje koordinovaná závazná stanoviska v rámci MěÚ; a zajišťuje činnost bezpečnostního ředitele úřadu. V neposlední řadě vede tajemník evidenci utahovaných informací a zodpovídá za jejich ochranu v souladu se zákonem č. 412/2005Sb., o ochraně utajovaných informací

⁵⁶ *Interní dokumenty MěÚ Dobříš, poskytnuty pro účely BP při Osobním pohovoru s tajemnicí Městského úřadu Dobříš*, Ing. Bohumilou Budkovou.

⁵⁷ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁵⁸ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

a bezpečnostní způsobilosti.⁵⁹ Funkci tajemnice MěÚ Dobříš začala 1. 1. 2007 vykonávat Ing. Bohumila Budková, jež tuto funkci zastává dodnes.⁶⁰

Vedoucí odborů

V souladu s organizační strukturou MěÚ jsou zřízeny funkce vedoucích odborů, kteří stojí v čele odborů MěÚ; řídí jejich činnost; a odpovídají za výkon státní správy na daném úseku. Vedoucí odborů plní zejména úkoly uložené zastupitelstvem a radou města; rozhodují ve správním řízení v rozsahu svěřené působnosti; zodpovídají za důsledné a bezodkladné vyřizování žádostí, oznámení, podnětů a stížností; a zajišťují řádnou a včasnou informovanost podřízených pracovníků.⁶¹

Komise pro sociálně-právní ochranu dětí

Rozhoduje o vydání pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle §38 zákona č. 359/1999Sb., o sociálně právní ochraně dětí. Navrhuje a posuzuje předložené sociálně preventivní programy na ochranu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí a navrhuje opatření k účinné pomoci dítěti a rodině. Na žádost tajemníka úřadu posuzuje jednotlivé případy provádění sociálně-právní ochrany dětí a vydává k nim stanoviska. V neposlední řadě koordinuje výkon sociálně-právní ochrany na území správního obvodu obce s rozšířenou působností.⁶²

Povodňová komise

Plní úkoly na základě § 79 zákona č. 254/2001Sb., o vodách (vodní zákon).⁶³

Odbor správních agend

Odbor správních agend zaštiťuje nejvíce oblastí ze všech odborů MěÚ, v kompetenci má především:⁶⁴

- **občanskoprávní činnost** – vykonává státní správu v základním rozsahu přenesené působnosti obecního úřadu pověřeného vedením matrik (matričního úřadu) podle zákona č. 301/2000Sb., o matrikách, jménu a příjmení. Ověřuje také shody podpisů a kopie s listinou dle zákona

⁵⁹ *Interní dokumenty MěÚ Dobříš, poskytnuty pro účely BP při Osobním pohovoru s tajemnicí Městského úřadu Dobříš, Ing. Bohumilou Budkovou.*

⁶⁰ PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007.* Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 183.

⁶¹ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁶² BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁶³ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁶⁴ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

č. 21/2006Sb. o ověřování. Vykonává státní správu v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 94/1963Sb., o rodině, vydává povolení k sňatku a prostřednictvím zmocněnce. Zajišťuje vítání nově narozených dětí, zlaté svatby a významná životní jubilea občanů města.

- Na úseku občanských průkazů podle zákona č. 328/1999Sb., o občanských průkazech, přijímá žádosti o vydání občanských průkazů; vydává je a vede o nich evidenci. Řídí se zákonem č. 329/1999Sb., o cestovních dokladech a přijímá žádosti o vydání cestovních pasů, vydává je a vede o nich evidenci. Podle zákona č. 133/2000Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, vede evidenci obyvatel; přihlašuje je k pobytu a tyto údaje dále zpracovává.
- **úsek dopravně správných agend a silniční dopravy** – má v kompetenci vydávat registrace k provozování autoškoly; zkoušky žadatelů o řidičské oprávnění; osvědčení profesní způsobilosti řidiče. Na základě zákona č. 361/2000Sb., o provozu na pozemních komunikacích, uděluje a odnímá řidičská oprávnění; vede registr řidičů; vydává speciální označení vozidel; a projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Odbor kancelář města

Odbor kancelář města je přímo řízen tajemníkem. Jeho hlavní úlohou je vést evidenci právních a vnitřních předpisů města; a komplexní evidenci městem uzavřených smluv. Tento odbor zajišťuje záležitosti spojené s úřední činností starosty, místostarostů a tajemníka; eviduje korespondenci a jiné písemnosti starostů, místostarostů a tajemníka; a na základě jejich pokynů korespondenci vyřizuje. Vedle zajišťování podkladů pro výběrová řízení na prodej a pronájem matku města, má také v popisu zajišťovat vymáhání pohledávek na úrovni soudů prostřednictvím externích právníků; a zastupovat město před soudy na základě pověření orgánů města. Odbor kancelář města také provádí kronikářskou a archivářskou činnost a zároveň je garantem „Fondu sportu, kultury a volného času“.⁶⁵

⁶⁵ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

Odbor finanční

V oblasti samostatné působnosti finanční odbor sleduje a analyzuje finanční situaci města a optimalizuje využití bankovních služeb; vede účetnictví města; provádí za město platební a zúčtovací styk; zpracovává návrh rozpočtu města a předkládá jej k projednání zastupitelstvu a radě města. Na úseku pokladny města také zajišťuje nákup a prodej kolků včetně jejich evidence; dále evidenci a výdej pokutových bloků; finanční vztahy se státem a krajem, dobrovolnými svazky obcí a dalšími subjekty; eviduje finanční smlouvy města a zpracovává a podává daňové přiznání města. V oblasti přenesené působnosti zajišťuje poplatky za komunální dopad; spravuje daně podle zákona č. 280/2009Sb., daňový řád, a zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích. Na starosti má komplexní personální a mzdovou agendu pracovníků MěÚ, členů zastupitelstva, výborů zastupitelstva a komisí rady města.⁶⁶

Odbor výstavby

Odbor výstavby se řídí zákonem č. 183/2006Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Vykonává státní správu jako úřad územního plánování v přenesené působnosti ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. Pořizuje územně plánovací dokumentace, včetně jejich změn; projednává a rozhoduje ve věcech přestupků; a zaštiťuje výkon působnosti speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. tříd, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací. Dále projednává správní delikty ve věcech dálnic a silnic podle zákona č. 200/1990Sb., o přestupcích; a rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a jejím vyřazením z této kategorie. Zpracovává návrhy místních úprav provozu na městských komunikacích týkajících se změn dopravního značení; vydává parkovací průkazy označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou; a rozhoduje o označení budov čísly popisnými nebo evidenčními.⁶⁷

Odbor místního rozvoje

Odbor místního rozvoje se podílí na přípravě ročních plánů investičních akcí, technického zhodnocení a oprav majetku města; přípravě podkladů pro sestavování rozpočtu a investičních výhledů města; a zabezpečuje potřebné podklady pro zápis nových staveb a souvisejících majetkoprávních úkonů. Vyhledává mimorozpočtové

⁶⁶ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁶⁷ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

zdroje z dotačních titulů jak krajských, národních, zahraničních, tak nadačních; zpracovává podklady a připravuje návrhy pro efektivní čerpání finančních prostředků z dotací grantů; a v neposlední řadě dohlíží nad realizací projektů s právem vyžádat si od všech odborů relevantní podklady a spolupráci. Odbor místního rozvoje je taktéž zodpovědný za rozhodování v oblasti grantů a dotace; monitoring a vyhodnocování realizace dotací. Představuje také PR města a městského úřadu – je zodpovědný za jejich prezentaci a zajištění spolupráce s ochrannými svazy autorskými. K dalším činnostem, jež spadají pod tento odbor, patří péče o veřejnou zeleň; kontrola smluvně zajištěné práce jinými subjekty na úseku údržby a oprav místních komunikací, veřejného osvětlení.⁶⁸

Odbor životního prostředí

Odbor životního prostředí zabezpečuje v oblasti samostatné působnosti plnění úkolů obce podle zákona č. 166/1999Sb., o veterinární péči (veterinární zákon); zákona č. 100/2001Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí; a zákona č. 185/2001Sb., o odpadech. Mezi hlavní agendy odboru životního prostředí patří zpracovávání stanovisek a podkladu pro jednání rady ve věcech vydání rozhodnutí ke kácení a náhradní výsadbě vzrostlé zeleně na pozemcích města. Dále provádí monitoring a dodržování podmínek stanovených v rozhodnutích týkajících se rekultivované skládky Svaté Pole a bývalé skládky Stará Huť; a projednává přestupky na úseku ochrany zvířat a ukládá pokuty chovatelům. Podle zákona 86/2002Sb., o ochraně ovzduší, vyměřuje poplatky za znečišťování ovzduší a provádí kontrolní činnost.⁶⁹

Sociální odbor

Sociální odbor vykonává státní správu v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 167/1998Sb., o návykových látkách; zákona č. 273/2001Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, kdy plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a jejich integraci do společnosti; a zákona č. 325/1999Sb., o azylu. Řídí se zákonem č. 359/1999Sb., o sociálně-právní ochraně dětí; rozhoduje o výchovných opatřeních a svěřením dítěte do péče budoucích osvojitelů. Ve spolupráci s Městskou Policií ČR provádí kontroly zaměřené na zákaz podávání alkoholických nápojů mladistvým a jejich hraní na výherních automatech. Jejím dalším úkolem, pokud rada města na návrh tajemníka

⁶⁸ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁶⁹ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

nestanoví jinak, zajistit agendu spojenou s výkonem trestu obecně prospěšných a veřejně prospěšných prací.⁷⁰

3.3 Spolupráce se zahraničními městy

V roce 1990 začalo město Dobříš navazovat kontakty s městem Tonnerre ve Francii, a městem Geldrop-Mierlo v Holandsku.⁷¹ K první vzájemné „mezinárodní“ návštěvě došlo v roce 1997, kdy 60 dobříšských občanů navštívilo ve dnech 1. – 4. 5. město Mierlo v Holandsku. Na oplátku navštívilo 106 občanů Mierlo město Dobříš ve dnech od 16. – 19. 5.⁷² Dne 28. 2. 2006 uzavřelo město Dobříš s městem Tonnerre ve Francii oficiálně smlouvu o spolupráci.⁷³ K první, velmi významné, návštěvě města Tonnerre došlo ve dnech 25. – 27. 8. 2006, kdy zde tehdejší starosta města Dobříše, MUDr. Stanislav Holobrada, převzal z rukou starosty Tonnerre deklaraci o Přátelství občanů obou měst.⁷⁴ Od té doby se občané měst Mierlo, Tonnerre a Dobříš navštěvují navzájem pravidelně, zejména při takových příležitostech jako jsou Dobříšské májové slavnosti. Zvláštní důraz je kladen na účast zástupců obou měst letošních májových slavností konaných 19. 5. 2012 na počest 760 let od první zmínky o městě Dobříš. Pro zástupce obou měst je připraven uvítací a zajímavý program. Protože není, dle slov tajemnice MěÚ Dobříš, jazyková vybavenost pracovníků MěÚ na takové úrovni, bude komunikaci se zástupci obou měst realizována přes najatého tlumočníka.⁷⁵

3.4 Program ESF na Městském úřadě

Evropský sociální fond je nejstarším ze strukturálních fondů EU, klíčovým finančním nástrojem pro realizaci Evropské strategie zaměstnanosti. Jeho posláním je rozvíjet zaměstnanost, snižovat nezaměstnanost a podporovat sociální začleňování osob a rovné příležitosti se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů.⁷⁶

Jednou z mnoha priorit evropského sociálního fondu je mimo jiné také rozvoj celoživotního učení, který je zaměřen především na rozvoj kapacity vzdělávacích

⁷⁰ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁷¹ PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007.* Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 35.

⁷² PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007.* Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 85.

⁷³ PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007.* Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 174.

⁷⁴ PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007.* Dobříš : Městský úřad, 2008, s. 178.

⁷⁵ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

⁷⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Nové operační programy klíčovou dírkou.* Plzeň: Bílý slon, 2007. s. 3.

institucí a zlepšení obsahu a kvality vzdělávání.⁷⁷ „Cílovými skupinami příjemců této pomoci jsou:

- MPSV a další orgány státní správy;
- kraje a obce;
- vzdělávací a poradenské instituce;
- profesní sdružení, zástupci zaměstnavatelů a dalších sociálních partnerů, nestátní neziskové organizace poskytující další profesní vzdělávání“⁷⁸

„Stanovení záměrů a cílů jazykového učení a vyučování by mělo vycházet ze zhodnocení potřeb studentů.“⁷⁹ Protože není jazyková vybavenost úředníků MěÚ nikterak dobrá, při komunikaci s cizojazyčně hovořící osobou využívají služeb tlumočnicků nebo řeší danou situaci povoláním jazykově zdatnějších kolegů, žádal si MěÚ 31. 3. 2005 o podporu jazykové vybavenosti. Původním záměrem projektu bylo vytvořit pracovní místa jazykově vybavených osobní asistentů, proto byla žádost směřována na Operační program Rozvoj Lidských Zdrojů, který „tvořil základ pro realizaci podpory z Evropského sociálního fondu v České republice v letech 2004 – 2006“⁸⁰. Žádost byla ale zamítnuta, dle slov tajemnice MěÚ proto, že EU spíše finančně podporuje podniky než státní správu.

Do nedávna řešili jak zaměstnanci, tak vedoucí pracovníci MěÚ vzniklou situaci příspěvkem ze sociálního fondu, na základě kolektivní smlouvy sousedících obcí, kdy byla každému zaměstnanci po absolvování jazykového kurzu vyplacena částka 3 000,- Kč po předložení jakéhosi reportu, že se skutečně se svou jazykovou úrovní posunul dále. V současnosti se ale upustilo i od tohoto, vzhledem k nízkému počtu zájemců.⁸¹

⁷⁷ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Operační program Rozvoj lidských zdrojů*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2004. s. 16.

⁷⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Operační program Rozvoj lidských zdrojů*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2004. s. 19.

⁷⁹ UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. *Společný evropský referenční rámec pro jazyky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. s. 134.

⁸⁰ *OP Rozvoj lidských zdrojů* [online]. Praha : MPSV ČR, 2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.esfcr.cz/04-06/oprlz>>.

⁸¹ BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.

4 Výzkumné šetření

Pro účely zjištění skutečné jazykové úrovně pracovníků městského úřadu Dobříš byla vytvořena anketa o 14ti otázkách – 13ti uzavřených a 1 z části otevřeně.

První 3 otázky byly zaměřeny na respondenta samotného, týkaly se jeho pohlaví, věku a odboru, na kterém pracuje. Zbýlých 11 otázek se již přímo zaměřovalo na jazykovou úroveň respondentů, např. četnost, s jakou své jazykové dovednosti v praxi využívají, zda navštěvují v současnosti některý z jazykových kurzů, o jaký jazyk mají vůbec zájem nebo co konkrétně by je motivovalo, aby si úroveň daného jazyka zlepšili.

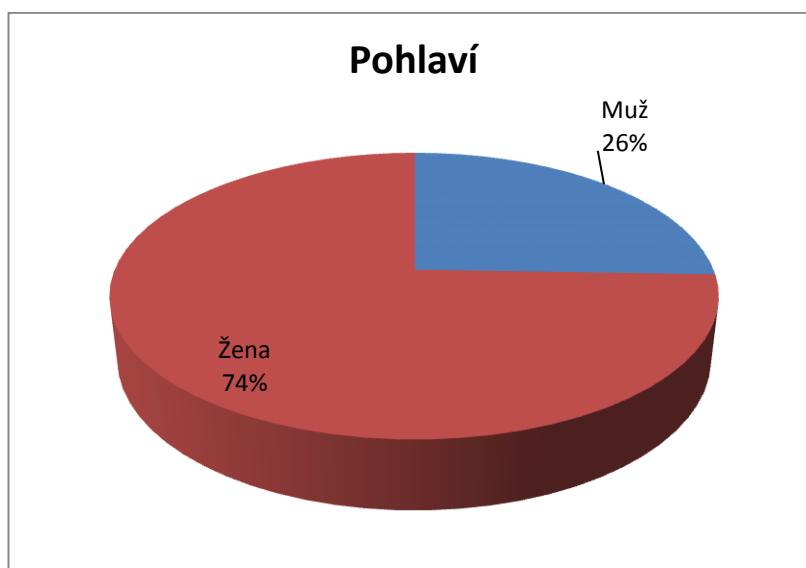
Respondenti byli předem seznámeni s anonymitou výzkumného šetření, stejně tak s důležitostí pravdivých a přesných odpovědí. S každým respondentem byla anketa vyplněna zvláště pro minimální časovou ztrátu při vyplňování ankety a také minimalizaci rizika špatné interpretace otázky.

Z celkového počtu 64 pracovníků, kteří se na městském úřadě Dobříš nachází, jich bylo v době anketního šetření přítomno 47, což činilo 74 % účast. Absenci 17 pracovníků lze přisuzovat v největší míře dovoleným či dočasně pracovní neschopnosti.

Je třeba také zdůraznit, že výsledky anketního šetření jsou relativní, vzhledem k osobním postojům jednotlivých respondentů, ze kterých tyto výsledky vychází. Lze jen těžko říci, zda odpověď, kterou každý z respondentů zaškrtl, například v případě dotazu na respondentovu úroveň některého cizího jazyka, skutečně koresponduje s jeho reálnou úrovní, zda se nepodceňuje nebo naopak nepřeceňuje. Zatímco jeden respondent může mít pocit, že daný cizí jazyk ovládá „slovem i písmem“, druhý se může domnívat, že se jím „domluví“. Přitom však může být úroveň cizího jazyka obou těchto respondentů shodná nebo naopak zásadně odlišná vůči jejich odpovědím. Autorka práce však neměla možnost tuto skutečnost ověřit.

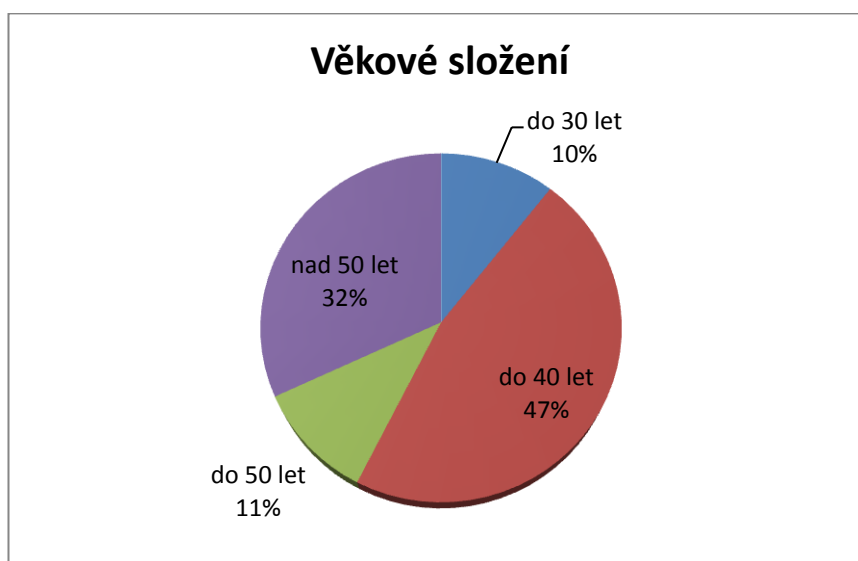
4.1 Výsledky výzkumného šetření

Otázka č. 1: „Jaké je Vaše pohlaví?“

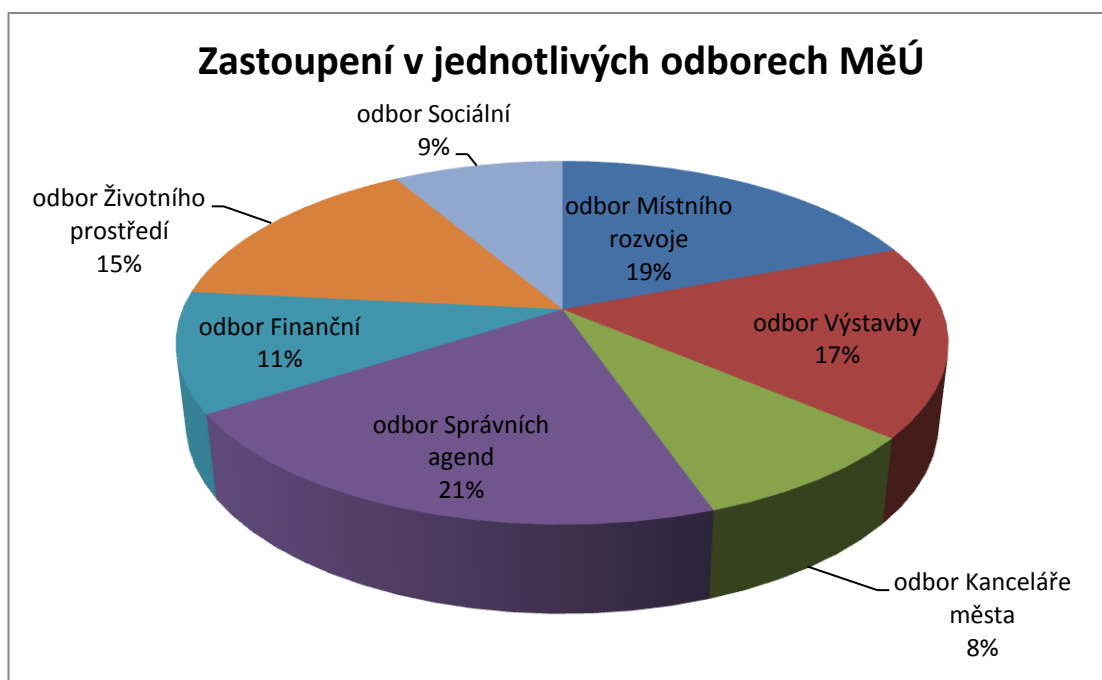
Z celkového počtu 47 respondentů se anketního šetření zúčastnilo 12 mužů a 35 žen, což tvořilo 26 % mužů a 74 % žen. Převaha žen byla tedy jednoznačná. Důvodem, proč tomu tak může být, je zřejmě charakter pracovní pozice, která je spíše administrativní a byrokratická, a vyžaduje například znalosti obchodní korespondence nebo psaní na počítači technikou „všemi deseti“, tedy dovednosti, ve kterých většina mužů příliš nevykuká. Z tohoto pohledu může takovéto zaměstnání vyhovovat (a patrně vyhovuje, dle výsledku grafu) spíše ženám než mužům, kteří mnohdy volí raději manuální práci či zaměstnání například ve vrcholovém managementu.

Otázka č. 2: „Kolik je Vám let?“

Jak vyplývá z grafu, převážná většina respondentů se pohybuje ve věkové hranici od 30 do 40 let (konkrétně 22 dotazovaných, což představuje 47 %) a nad 50 let (celkem 15 respondentů, což činí 32 %). Toto může být způsobeno větší stálostí starších ročníků v zaměstnání s pevně stanoveným systémem, typickým pro státní sféru, nebo větším smyslem pro zodpovědnost. Jednou z mnoha dalších variant je, že mladší generace mají v dnešní době větší možnosti, než mívaly generace předchozí, a tak cestují, studují vysoké školy nebo užívají možnosti, které jim život nabízí namísto soustředění se na jedno stálé zaměstnání. Nelze opomenout ani fakt, že mnoho mladších lidí si v současné době také raději vydělává „sami na sebe“, kdy si mohou organizovat čas dle sebe a svých možností, stálejší zaměstnání tak hledají až v pozdějším věku. Skupina respondentů do 30 let věku a do 50 let věku představuje shodně 5 dotazovaných, což činí 10 – 11 %.

Otázka č. 3: „Z kterého odboru MěÚ jste?“

Největší zastoupení ze všech odborů městského úřadu v Dobříši (co se počtu pracovníků týče) má odbor správních agend a to s celkovým počtem 10 pracovníků, což představuje 21 %. To je dáno zejména skutečností, že pod tento odbor spadají taková oddělení, jakými jsou například matrika; oddělení cestovních pasů, občanských a řidičských průkazů; oddělení evidence obyvatel či přestupkové oddělení, pro jejichž služby jsou obyvateli města Dobříše a přilehlých obcí často vyhledávány.

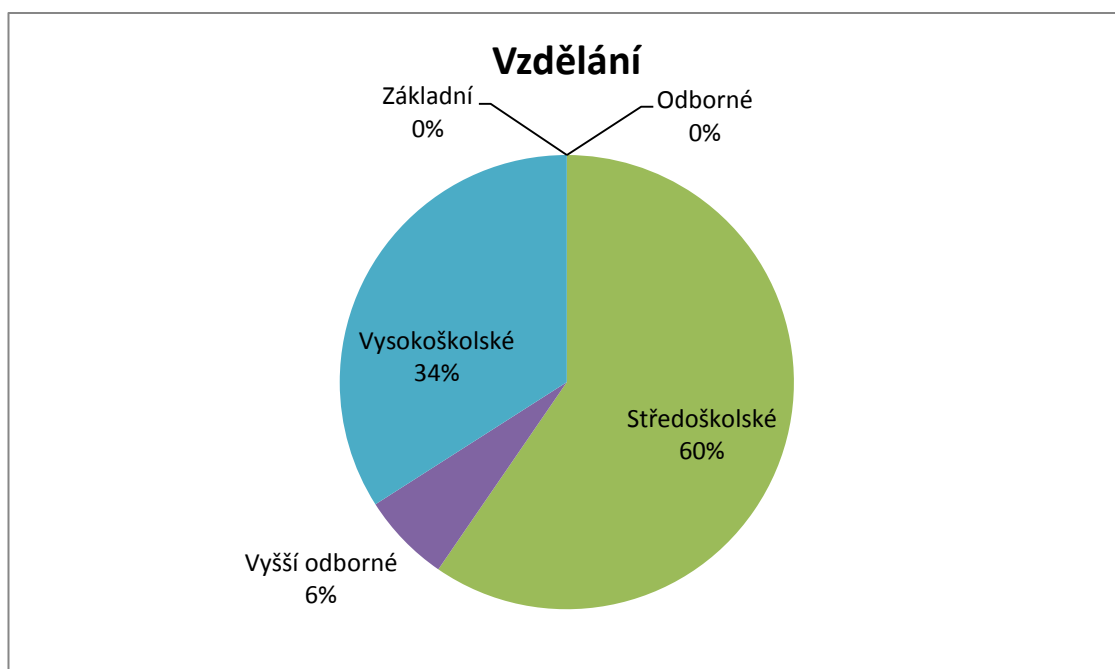
Druhým, v počtu pracovníků nejpočetnějším, odborem městského úřadu v Dobříši je odbor místního rozvoje, který má celkem 9 pracovníků, což činí 19 %.

Větší počet pracovníků na tomto odboru můžeme přisuzovat jeho důležitosti pro městský úřad samotný. Odbor místního rozvoje dle mého názoru představuje pro městský úřad hnací motor v podobě neustálého dohledu nad plánovanými investicemi a výhledy města Dobříše do budoucna, a správy podkladů pro dotace a granty, které jsou pro město Dobříš jednou z nejdůležitějších finančních tepen.

Se 17 % je třetím, neméně početným odborem s celkem 8 pracovníky, odbor výstavby. Vyšší počet pracovníků tohoto odboru lze přisuzovat zejména jeho činnosti, jíž je z největší části správa komunikací včetně dopravního značení. Vzhledem k rozloze a infrastruktuře města Dobříše se jedná o dostačující stav.

Ostatní odbory jsou počtem pracovníků zastoupeny následovně: odbor životního prostředí 7 pracovníky (tj. 15 %), odbor finanční 5 pracovníky (tj. 11 %), odbor sociální a odbor kancelář města 4 pracovníky (což činí 8 – 9 %).

Otázka č. 4: „Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“

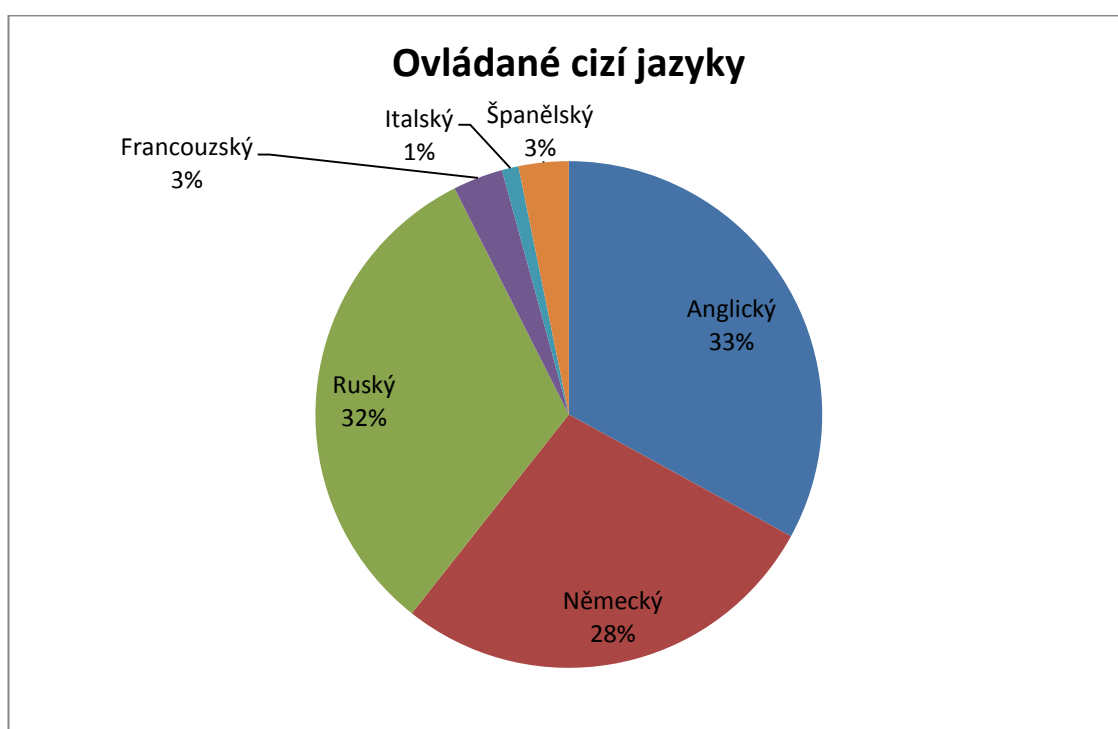
Z grafu je patrné, že ve všech odborech městského úřadu v Dobříši pracují z největší části lidé se středoškolským vzděláním (celkem 28 pracovníků, což činí 60 %). Druhou nejvýraznější skupinu zastupují lidé s vysokoškolským vzděláním s celkovým počtem 16 pracovníků, tedy 34 %. Naopak zanedbatelnou skupinu tvoří lidé s vyšším odborným vzděláním, tohoto vzdělání dosahují pouze 3 zaměstnanci, tj. 6 %). Tato skutečnost může být způsobena věkovým rozložením pracovníků úřadu, z nichž většina je právě z doby minulé, kdy se nekladl na vzdělání takový důraz jako je tomu dnes. Je třeba ale také zohlednit fakt, že tato otázka byla zaměřena na nejvyšší dosažené

vzdělání, tudíž z této kategorie vypadávají lidé, kteří již nějaké další studium započali nebo jsou jen krátce před udělením například vysokoškolského titulu. Jistě by bylo zajímavé udělat podobné dotazníkové šetření za několik let.

Otázka č. 5: „Který z níže uvedených jazyků ovládáte a na jaké úrovni?“

Tato otázka bude posuzována a vyhodnocena ze dvou hledisek. V prvním (hledisku A) bude cílem zjistit, zda vůbec respondenti nějaký cizí jazyk ovládají, ať už slovem i písmem, či se s ním domluví, nebo zda jej sice ovládají, ale špatně. Druhé hledisko (hledisko B) bude sledovat již konkrétní úroveň jednotlivého cizího jazyka.

- Hledisko A

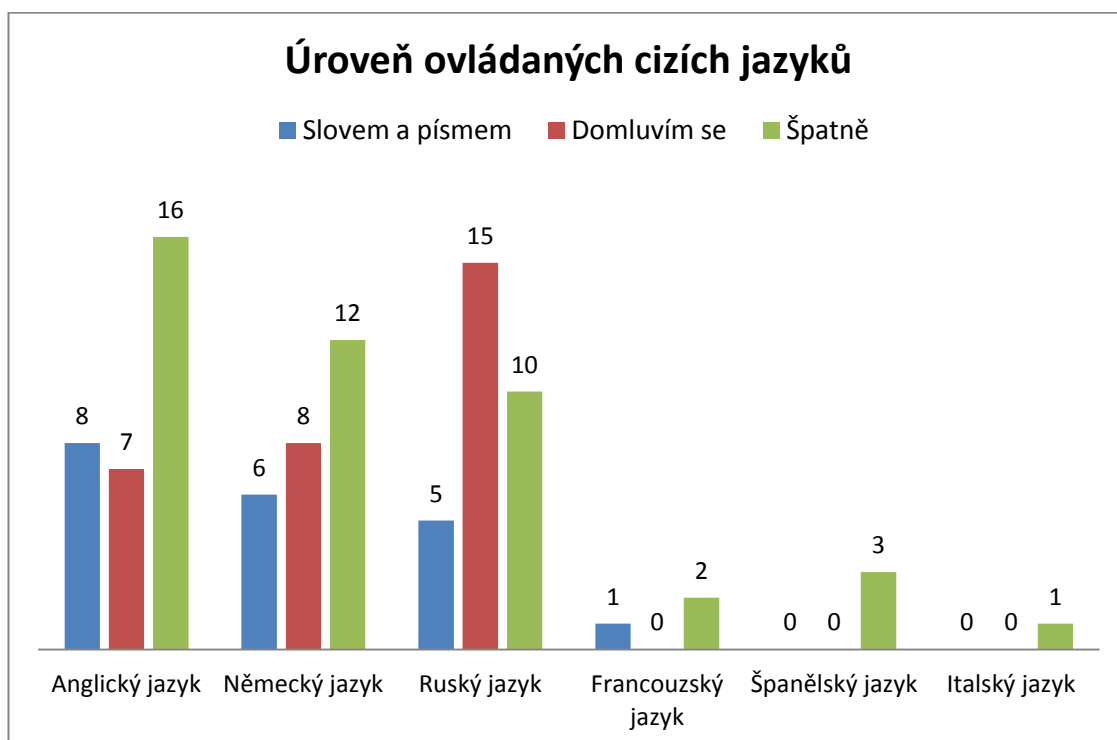
Graf nám zde vykazuje, že anglickým jazykem se nějakým způsobem dorozumí 31 dotázaných, což představuje 33 %. Myslím, že tento výsledek není v době, kdy se angličtina stává jedním z nejpoužívanějších a nejdostupnějších světových jazyků, nikterak překvapivý. I starší generace se dnes z mnoha důvodů učí právě anglický jazyk, a tak lze očekávat, že procento lidí, kteří tento cizí jazyk nějakým způsobem ovládá, bude i nadále stoupat. Prakticky stejný počet dotazovaných (celkem 30) se pak dorozumí také rusky, což představuje 32 %. To je vcelku logická skutečnost, která nám potvrzuje již vysledované věkové složení pracovníků městského úřadu, které se pohybuje právě ve věkové hranici, která se v minulosti již od základní školy učila povinně právě tento jazyk.

Téměř stejně vysoký počet respondentů ovládá nějakým způsobem také německý jazyk (zaškrtno jej celkem 26 pracovníků, což představuje 28%). Němčina má v našem státě silné kořeny již z dob minulého století, což je dáno zejména historií našeho státu, v některých rodinách se tak říkajíc předává po generace, kdy rodiče či prarodiče učí němčinu své děti nebo vnoučata. Především koncem minulého století zažila velký rozkvět a dnes se opět těší popularitě nejen díky možnostem, které náš západní soused nabízí. Z toho důvodu není překvapivé, že je na městském úřadě v Dobříši procentně třetím nejovládanějším jazykem.

Francouzský jazyk oproti předešlým jazykům zaznamenal velký propad, ovládají jej pouze 3 lidé (3 %). To lze přičítat zřejmě především poptávce po tomto jazyce, která není obvykle příliš vysoká, a tak vyselektovala lektory tohoto jazyka do mnohem větších měst než je Dobříš. Dojíždět za výukou francouzštiny je možná ze začátku atraktivní, ale s přibývajícím časovou a finanční náročností se počet zájemců, kteří své znalosti tohoto jazyka dovedou do zdárného konce, klesá na minimum. Někteří se již v prvních lekcích francouzštiny zaleknou její složitosti a možnost naučit se ji rovnou odloží na „později“, což v překladu znamená, že už se k ní už ve většině případů nikdy nevrátí.

Obdobně dopadl jazyk italský, jehož znalost zaškrtnl pouze 1 pracovník, a španělský jazyk, který zaškrtnli zaměstnanci pouze 3. Jak italský, tak španělský jazyk nebyl mezi standardní možností odpovědi této otázky, tyto jazyky vepsali pracovníci městského úřadu do možnosti odpovědi „jiný“.

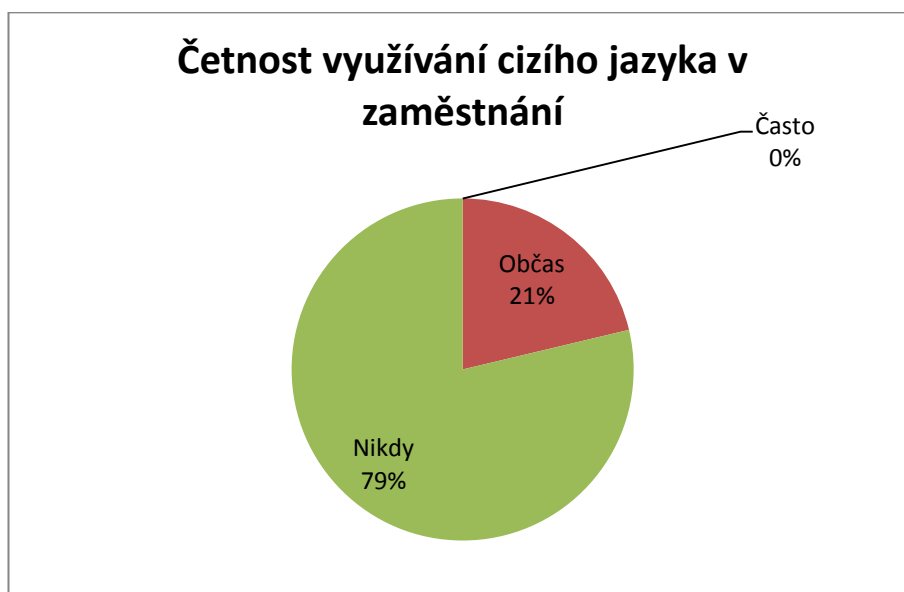
- Hledisko B

Zde můžeme vidět, že z celkových 31 pracovníků, kteří zaškrtnuli angličtinu jako jazyk, který ovládají, se jich dorozumí slovem a písmem tímto jazykem pouze 8 z nich, 7 se jich domluví, ale 16 jich anglický jazyk ovládá špatně. To může být dáno za jedno již zmiňovanou věkovou skupinou - starší generace se anglický jazyk neučí tak dlouho, nebo také nedostatečným využitím tohoto cizího jazyka, ať při práci nebo osobním životě. Velmi podobně je na tom také německý jazyk. Přestože 26 pracovníků zaškrtnulo, že jej ovládá, pouze 6 z nich si myslí, že na úrovni slova i písma. Dalších 8 se německy domluví a zbylých 12 ovládá němčinu špatně. V tomto případě lze příčiny špatné znalosti německého jazyka jednotlivých pracovníků městského úřadu způsobena právě v jeho nedostatečném využití v praxi, zvláště pokud vezmeme v úvahu i možnosti výuky němčiny, které nabízí místní jazykové školy, i když se němčina vyučuje již několik desetiletí na místní základní škole.

V případě ruského jazyka, který ovládá celkově 30 pracovníků, je zajímavé, že 15 z nich si myslí, že se jím domluví a jen 10 jej ovládá špatně, i když se ruština dostala na několik desetiletí spíše do pozadí a upřednostňovány byly jazyky jiné. Ostatní jazyky jsou zde spíše pro zajímavost, vzhledem k velmi nízkému počtu lidí, kteří jej nějakým způsobem ovládají. Pouze 2 pracovníci odpověděli v případě této otázky, že neovládají žádný cizí jazyk.

Otázka č. 6: „Jak často využíváte při své práci cizí jazyk?“

Při své práci využívá cizí jazyk „občas“ jen 10 zaměstnanců, což představuje 21 %. Zbývajících 37 z nich (79 %) odpovědělo, že při své práci cizí jazyk nepoužívá „nikdy“. Nikdo z dotazovaných neodpověděl, že by své znalosti cizího jazyka při své práci využíval „často“. To může být dáno zejména odborem, na kterém pracují. Například zaměstnanci odboru výstavby či životního prostředí se do kontaktu s cizojazyčně hovořícím člověkem dostanou podstatně méně, pokud vůbec, než je tomu ve srovnání s odborem správních agend, kam spadá mimo jiné matrika. Což se také odvíjí od charakteru činnosti jednotlivých odborů.

Otázka č. 7: „Stalo se Vám již někdy, že jste potřeboval/a něco řešit s klientem v cizím jazyce? Pokud ano, jak jste tuto situaci řešil/a?“

Tato otázka byla v případě odpovědi „ano“ otevřená, odpovědi respondentů jsou parafrázovány a zpracovány jako souvislý text.

36 zaměstnanců jednotlivých odborů městského úřadu v Dobříši, což činí 77 %, se dosud nesetkalo se situací, kdy by potřebovali něco řešit s klientem v cizím jazyce. Zbýlých 11 pracovníků (23 %) se již v takové situaci ocitlo a řešilo ji různě. Převážná většina se s klientem v rámci svých cizojazyčných dovedností domluvila samostatně, ať již ústně či písemně, a pomoci někoho ze svých kolegů tak nevyužila. Někteří v případě této otázky otevřeně přiznali, že se komunikace odehrávala v době, kdy se jazyk ještě učili nebo se v něm zdokonalovali. Připouští tak možnost, že by pro ně byla dnes takováto konverzace mnohem složitější a pravděpodobně by pomoci některého ze svých cizojazyčně zdatnějších kolegů využili. Jeden respondent odpověděl, že se v případě komunikace s klientem v cizím jazyce domluvil bez problémů, navíc v tomto případě fungoval jako navigátor pro zahraniční delegaci v rámci evropského projektu, který se týkal technického řešení osvětlení. Další respondent uvedl, že v obdobném případě využil pomoci tlumočnicka a to v překladu z češtiny do holandštiny a čínštiny.

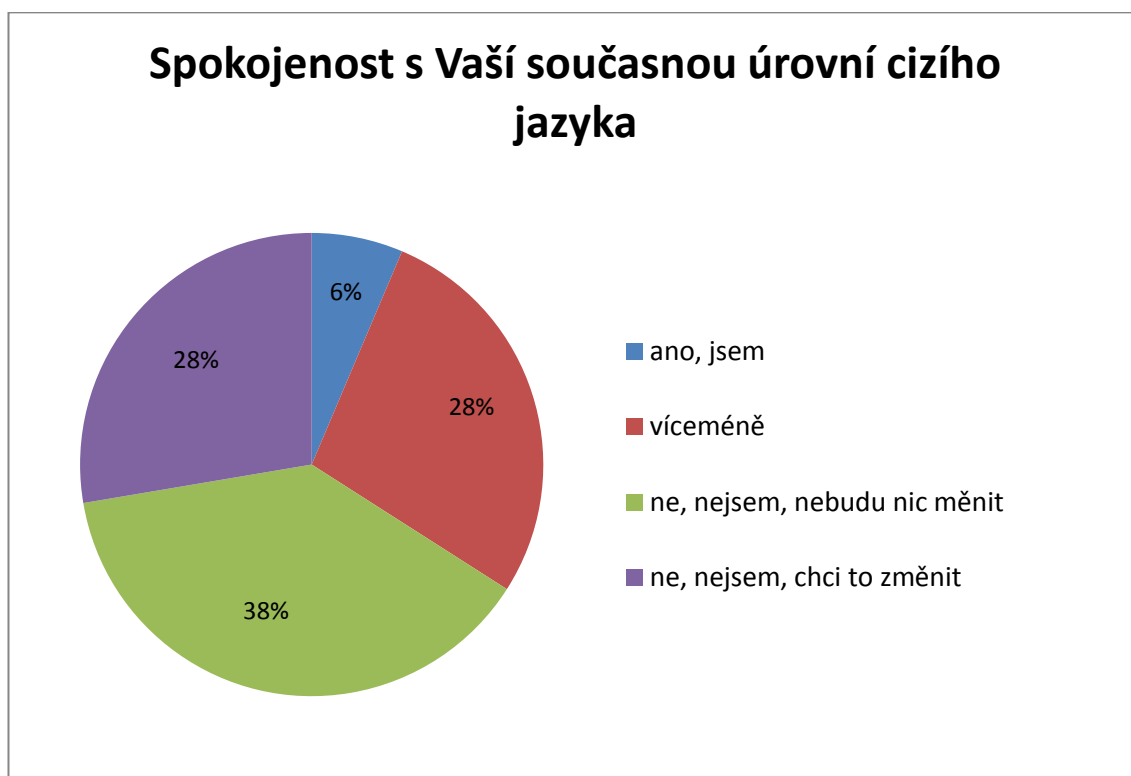
Otázka č. 8: „Využíval/a jste v minulosti služeb jazykové školy, soukromého /firemního/ lektora, aj. ke zlepšení Vaší úrovně cizího jazyka?“

Z anketního šetření vyplynulo, že celkem 16 pracovníků městského úřadu v Dobříši (což představuje 30 %) využilo v minulosti ke zlepšení své úrovně cizího jazyka služeb soukromého lektora. Možná proto, že si mohli vybrat dle vlastního uvážení toho nejvhodnějšího lektora či lektorku a také využít možnosti individuální výuky, která je mnohdy výrazně levnější než by tomu bylo v případě jazykové školy. Celkem 8 zaměstnanců (tj. 15 %) využilo možnosti nabízené zaměstnavatelem – firemního lektora. Lze se domnívat, že tento způsob volili především proto, že výuka firemního lektora bývá zaměstnancům mnohdy zaměstnavatelem plně hrazena nebo částečně finančně dotována. Další výhodou beze sporu je, že výuka pak probíhá v budově zaměstnavatele, což je jistě velice pohodlné. Naopak jisté negativum lze spatřovat v tom, že ne všichni mají dostatečné sebevědomí mluvit nebo se nějakým způsobem vzdělávat před kolegy. Může jim to být nepříjemné, nebo naopak mohou mít pocit, že má o nich zaměstnavatel větší přehled a tak raději volí jinou možnost, která by jim poskytovala dostatek soukromí a vyhovovala jejich představám. Dalších 7 pracovníků (tj. 13 %) v minulosti využilo služeb některé z jazykových škol. Jednou z výhod jazykových škol je, že většina z nich se mezi sebou předhání, nejen co se týče ceny, ale také kvality služeb (jak v počtu nabízených jazyků, tak učebních metod a pomůcek) a tak si každý zájemce může vybrat prakticky „na míru“, co mu při výuce cizího jazyka nejvíce vyhovuje. Nevýhodou pak může být finanční stránka, neboť i zde platí, že za kvalitu si člověk připlatí. Důležité ale je, co člověk při rozšiřování svých cizojazyčných znalostí upřednostňuje, a zda služby, kterých se mu dostává, mají kýžený výsledek.

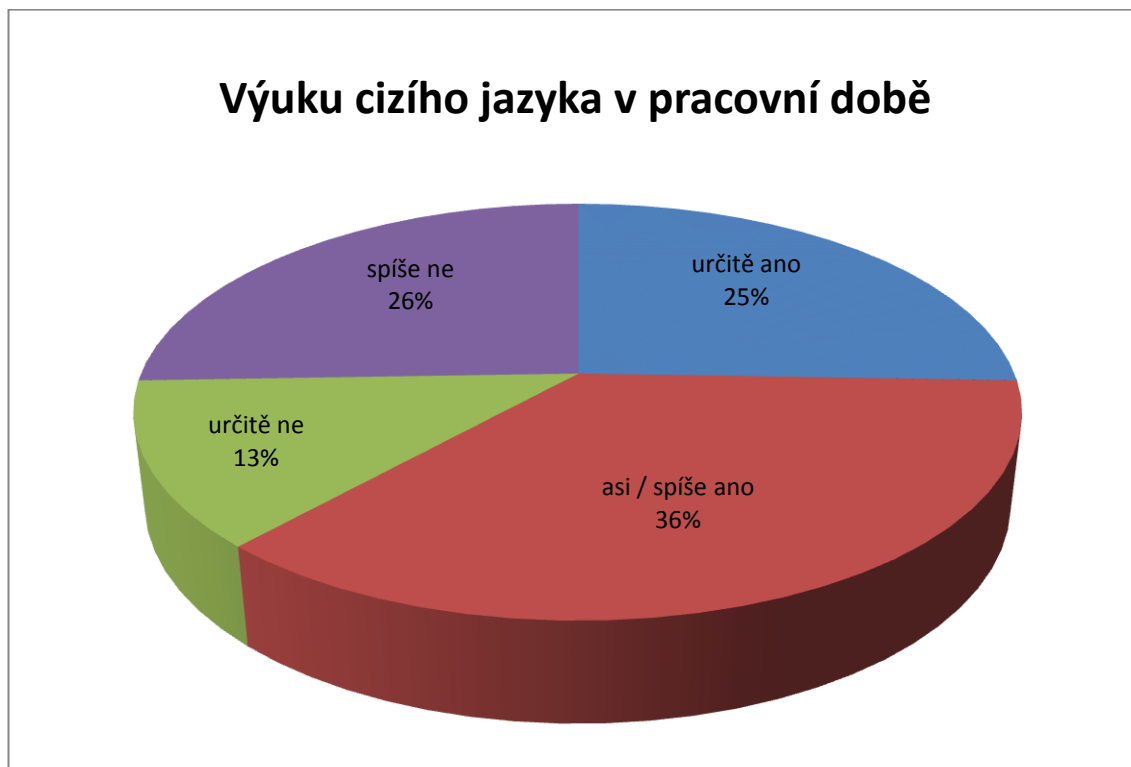
Bohužel převážná většina pracovníků městského úřadu (23, což představuje 42 %) dosud nikdy nevyužila žádné z uvedených, ani jiných možností pro zlepšení své jazykové vybavenosti. To může být způsobeno mnoha faktory, např. vlastní pohodlností, nedostatkem času či financí, nebo nechutí učit se něco nového v daném věku. I když člověk nepotřebuje cizí jazyk přímo pro účely své práce, je znalost cizího jazyka v současné době velmi významná, může se jazyk naučit pro případ nějaké zahraniční cesty, dovolené, v rámci svého sebevzdělávání, kdy dělá něco pro sebe, apod.

Otázka č. 9: „Jste se svou současnou úrovní cizích jazyků spokojen/a?“

Se svou současnou úrovní cizího jazyka/ů jsou spokojeni jen 3 pracovníci městského úřadu, což představuje 6 %. Dalších 13 (28 %) jich je se svou stávající úrovní víceméně spokojeno, přesto by se nebránili dalšímu vzdělávání a zlepšení. Stejný počet zaměstnanců na tuto otázku odpovědělo, že spokojeno není, přesto nemají v úmyslu s tím nic dělat. Lze považovat za poněkud alarmující zjištění, vzhledem k „mezinárodní“ době, ve které žijeme, a která nás dnes a denně zavaluje cizojazyčnými termíny, ať již křičících na nás z billboardů nebo televizní reklam. Vcelku uspokojivé ale naopak je procento lidí (38 %), kteří spokojeni se svou stávající úrovní cizího jazyka nejsou (těch bylo celkem 18), ale mají přesto zájem s tím něco udělat. Vždy je nejdůležitější si otevřeně přiznat, kde přesně má člověk mezery, stejně důležité ale také je učinit rozhodnutí pro to, aby se daný stav změnil.

Otázka č. 10: „Ocenil/a byste možnost zlepšit si Vaši úroveň cizího jazyka v pracovní době, byť byste si takovou hodinu hradil/a sám/sama?“

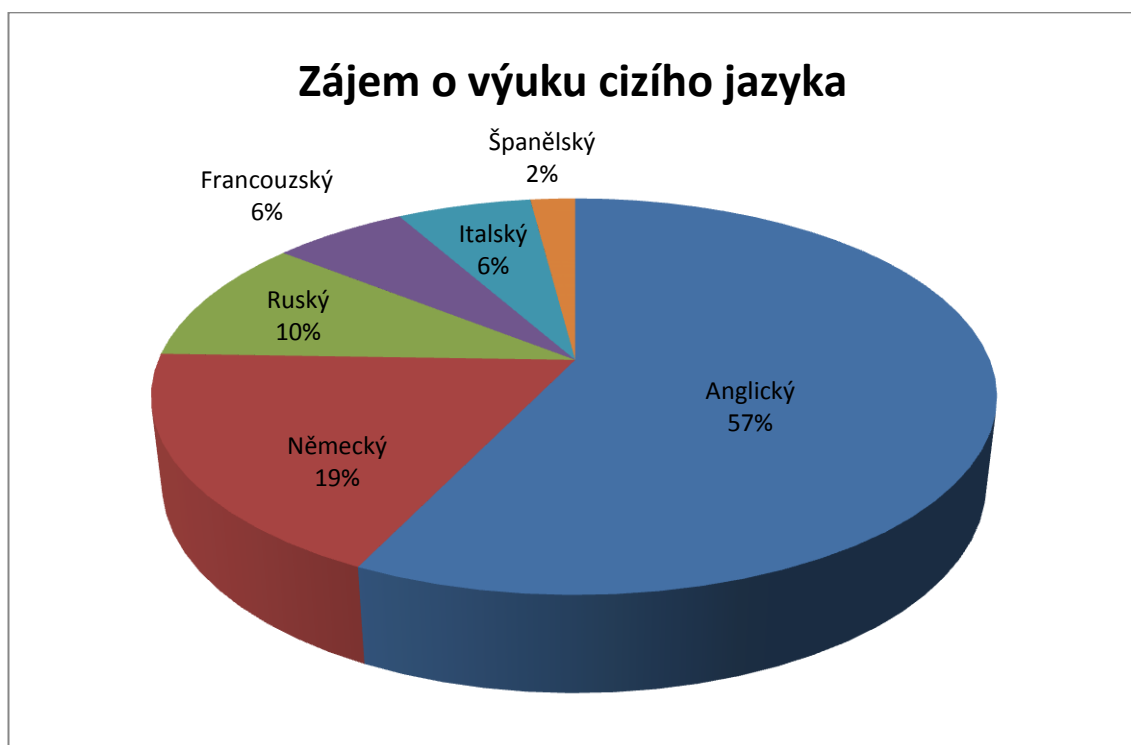
Výuku cizího jazyka v pracovní době by „spíše ano“ uvítalo 17 pracovníků městského úřadu (tj. 36 %). Zřejmě by tak ocenili možnost, zlepšit své jazykové dovednosti v rámci fondu pracovní doby, byť by si měli v takovémto případě hodinu hradit sami. Pokud by k výuce docházelo ale právě v pracovní době, hodinu by si ve skutečnosti nehradili, ale měli ji de facto hrazenou zaměstnavatelem. „Určitě ano“ by o takovou výuku mělo zájem 12 respondentů, což představuje 25 %, stejný počet z nich se pak přiklání k možnosti „spíše ne“. Naprosto jasno v tom mají zřejmě ti, kteří tuto možnost zcela zavrhlí svou odpovědí „určitě ne“, celkem jich bylo 6 (tj. 13 %). Myslím si, že pokud by zaměstnavatel s obdobnou možností přišel, je škoda ji nevyužít, protože jak jsem již zmiňovala, výuka cizího jazyka v prostorách zaměstnání, v pracovní době, má jistě své nesporné výhody, byť se samozřejmě najdou i určité nevýhody. Jde o to ujasnit si, co člověk chce a co je jeho prioritou.

Otázka č. 11: „Vítala/a byste raději možnost zlepšit si Vaši úroveň cizího jazyka po pracovní době, ale částečně dotovanou Vaším zaměstnavatelem?“

Výuku cizího jazyka částečně hrazenou zaměstnavatelem by pracovníci městského úřadu spíše neuvítali, tuto odpověď jich zaškrtnulo celkem 16 (tj. 34 %). Tato možnost je příliš neoslovila, zřejmě z důvodu částečné finanční podpory a pak také proto, že by se výuka uskutečňovala až někdy po pracovní době, k čemuž nejsou respondenti příliš otevření. 15 zaměstnanců, což činí 32 %, by tuto možnost naopak spíše uvítalo. Zde je dobře vidět, jak rozdílné mají tyto respondenty priority, zatímco jedny by nepřesvědčila zřejmě ani částečná dotace této výuky, druzí by ji, zřejmě kvůli finanční otázce, uvítali. Téměř stejný počet respondentů (14, tj. 30 %) nad odpovědí této otázky neváhal a zaškrtnl „určitě ano“. Menší část zaměstnanců (2, což představuje 4 %) měl naopak jasno v odpovědi „určitě ne“.

Otázka č. 12: „O jaký cizí jazyk byste měl/a případně zájem?“

Graf nám ukazuje, že největší zájem o výuku cizího jazyka je v případě anglického. Takto odpovědělo 28 respondentů, což představuje 57 %. Myslím si, že největší zájem o tento jazyk je především proto, že se s ním lze domluvit ve většině zemí světa, dokonce i v těch méně rozvinutých státech, dá se říci, že z ostatních cizích jazyků patří k těm méně komplikovaným, což jeho osvojení si usnadňuje, a také proto, že jeho výuka se v posledním desetiletí rozmohla na všech školách a ti, kteří jsou již nějakou dobu „ze školy“ by zřejmě neradi zůstávali pozadu a „šli s dobou“, pokud se jim taková možnost již naskytne. Druhým nejpoptávanějším jazykem se pak stala němčina. Zájem o její výuku by mělo 9 respondentů, což činí 19 %. Zde je to dáno, dle mého názoru, také dostupností různých možností výuky tohoto jazyka, jeho budoucím využitím (jak z jihu, tak ze západu nás naši sousedé často navštěvují a utrácejí zde své peníze za mnoho služeb, a tak se také stane, že jsou nuceni vyhledat pomoc některého z pracovníků městského úřadu). Toto si zřejmě uvědomují i sami pracovníci městského úřadu, a proto pravděpodobně tuto možnost také zvolili. Třetím nejpoptávanějším jazykem, i když za prvními dvěma patrně zaostává, je pak ruský jazyk, který by si zvolilo 5 respondentů (10 %). Tuto možnost zvolili respondenti věkové kategorie, která se tento jazyk dříve učila povinně, a v dnešní době by se k němu rádi vrátili. Většina z těchto dotázaných si myslí, že tento jazyk má svou budoucnost a jeho doba za několik let přijde a proto by se v něm rádi zdokonalili. V případě ostatních navrhovaných cizích

jazyků byl počet zájemců již mnohem nižší, což je dáno zřejmě také využitím těchto jazyků v praxi. Zájem o francouzský a italský jazyk by měli celkem 3 pracovníci (tj. 6 %), o španělský jazyk pak 1 pracovník. Vyjma jazyka ruského lze předpokládat, že francouzský, italský a španělský jazyk nebudou v tak malém městě jako je Dobříš v praxi nikterak zvlášť využívané a pracovníci městského úřadu by se je rádi naučili spíše pro vlastní potřebu.

Otázka č. 13: „Důvodem, proč v současnosti své znalosti cizího jazyka nerozvíjíte je:“

Jak můžeme v tomto grafu vidět, hlavním důvodem, proč v současnosti většina pracovníků městského úřadu své znalosti cizího jazyka nerozvíjí je především nedostatek času. Takto odpovědělo celkem 22 z dotazovaných, což představuje 46 %. Dalšími nejvýraznějšími důvody, proč se v žádném cizím jazyce tyto zaměstnanci nezdokonalují, byl nedostatek financí a skutečnost, že dle svého názoru nemají na cizí jazyky hlavu. Zde odpovědělo v případě obou možností shodně 6 pracovníků, což činí 13 %. Jak jsme mohli vidět v předešlých grafech týkajících se finanční podpory ze strany zaměstnavatele, zájem o takto spolufinancovanou výuku cizích jazyků nebo možnosti studia cizího jazyka v pracovní době, by zde byl. Je tedy otázkou, pokud by zaměstnavatel přistoupil na některé z těchto řešení, zda by byli zaměstnanci ochotni najít si čas, s jehož nedostatkem bojují, a udělat něco především pro sebe.

Dalšími podstatnějšími důvody, které pracovníci městského úřadu viděli za tím, proč cizí jazyk v současnosti nestudují, byla vlastní pohodlnost, jiné zájmy, kdy se raději věnují něčemu jinému než studiu cizích jazyků, nebo také fakt, že ke své práci cizí jazyk zkrátka nepotřebují a tak nevidí důvod se jej učit. Na každý z těchto důvodů odpověděli shodně celkem 4 pracovníci, což představuje 8 %. Toto procento zaměstnanců může patřit mezi ty, kteří mají opravdu spoustu jiných koníčků a zálib, vyhledávají krásy spíše naší republiky, a pokud ke své práci žádný cizí jazyk nepotřebují, lze pochopit, že se v současnosti žádný neučí, přesto se stále nabízí otázka, kde se někdy v budoucnu neocitnou v situaci, kdy budou znalost některého z nich potřebovat.

V případě, kdy se jedná o vlastní pohodlnost, je opravdu škoda, pokud se mi naskytne nějaká možnost, jak se v cizím jazyce zdokonalit, zvláště pokud je spolufinancována zaměstnavatelem, ji nevyužít.

Zbylá 4 % představují 2 zaměstnance, kteří o sobě tvrdí, že se řídí krédem: „Jsem Čech, tak ať semnou mluví ostatní česky.“ To by byla vcelku hezká představa, kdyby se člověk nemusel učit cizí jazyk, protože by se ostatní národy učily ten jeho, nicméně v praxi dosti nereálná, vzhledem ke složitosti našeho jazyka a států, ve kterých se lze tímto jazykem domluvit. Když už se lidé nějaký jazyk učí, většinou upřednostní ten, se kterým se domluví ve větší části světa, například anglický jazyk – Spojené státy Americké, Kanada, Velká Británie, španělský jazyk – státy jižní Ameriky, Mexiko, Evropa, a další.

Otázka č. 14: „Co konkrétně by nejvíce motivovalo Vás při rozhodování, zda si zlepšit úroveň cizího jazyka?“

Největší motivací pro zaměstnance městského úřadu v Dobříši by byl fakt, že se umí dorozumět cizí řečí, takto odpovědělo 17 pracovníků, což tvoří 29 %. Vždy je dobrým startem uvědomit si, proč se do něčeho pustit a jaká pozitiva to pro mě může mít. Druhou největší motivací pro tyto zaměstnance je fakt, že znalost cizího jazyka je v dnešní době již nutností, kterou zaškrtno 16 z nich, což představuje 28 %. Dalšími motivačními variantami pak byla finanční podpora ze strany zaměstnavatele nad rámec mzdy zaměstnance, (tato varianta nám pouze potvrzuje výše uvedené odpovědi, proč pracovníci v současnosti žádný cizí jazyk nestudují), a skutečnost, že dělají něco pro sebe. V obou případech zaškrtno obě tyto možnosti 6 pracovníků, což činí 10 %.

Dalším důvodem, který by pracovníky městského úřadu motivoval zlepšit si znalost cizího jazyka, je jazykový kurz v rámci jejich pracovní doby. Takto odpovědělo celkem 5 pracovníků (tj. 9 %). V neposlední řadě by pracovníky mimo jiné motivoval jazykový kurz z části financovaný zaměstnavatelem nebo také kolektiv lidí, kteří by se jazykového kurzu účastnili s nimi. Tyto varianty zaškrtnli shodně 4 pracovníci, což představuje 7 %. V posledních 3 možnostech motivace, které zaměstnanci zaškrtnli, je zřetelně vidět, že by pracovníky oslovilo, pokud by dostávali na studium jazyků finanční příspěvek ze strany zaměstnavatele nebo obdobně mohli studium cizího jazyka absolvovat v pracovní době.

4.2 Výsledky a doporučení

Nejvíce dotazovaných respondentů odpovědělo, že ovládá anglický jazyk, z dalšího zkoumání však vyplynulo, že špatně. Stejně to bylo v případě jazyka německého a španělského. V případě jazyka ruského byl trend opačný – nejvíce respondentů odpovědělo, že se tímto jazykem domluví, zbylí pak, že jej ovládají špatně. Pokud by měli respondenti určit, zda již někdy něco s cizojazyčně hovořícím klientem řešili, téměř 80 % z nich odpovědělo, že „ne“. Ti, kterým se tato možnost naskytla, se buď s klientem dorozuměli sami (přiznali ale, že se tato komunikace odehrávala ještě v době, kdy se v daném jazyce zdokonalovali a připustili tak, že by dnes pro ně byla obdobná konverzace větším problémem), jiní využili služeb překladatele, zejména pak v některém z ne příliš poptávaných jazyků jakými byla například holandština či čínština. V minulosti využila více než 1/4 respondentů služeb soukromého lektora, zbylí respondenti pak firemního lektora či některé z jazykových škol. Alarmující ale byl fakt, že téměř polovina všech dotázaných nevyužila ani jedné z uvedených možností a tak i přesto, že respondenti zřejmě dobře znají své mezery, nic s nimi nedělali. Na základě těchto zjištění můžeme vedení městského úřadu doporučit, aby zvážilo možnost firemní výuky cizího jazyka a pro zaměstnance ji zajistilo. Vezmeme-li v potaz také zahraniční delegace, jistě nedělá dobrý dojem, najde-li se jen opravdu hrstka těch, kteří jsou schopni cizím jazykem s cizojazyčně hovořící návštěvou konverzovat a ještě k tomu špatně. Dobré by bylo přihlídnout také k motivační stránce, aby se zaměstnanci do výuky nenutili, protože zde by byl výsledný efekt spíše opačný, proto doporučuji koncipovat výuku cizího jazyka jako pracovní bonus.

Zajímavá skutečnost vyplynula z anketního šetření v případě otázky spokojenosti s vlastní úrovní znalosti cizího jazyka, kdy více než 1/4 respondentů přiznala, že nejsou se svou úrovní cizího jazyka spokojeni a rádi by tento stav změnili. Bohužel 2/5 ze všech zúčastněných, kteří nejsou se svou úrovní spokojeni, tento stav měnit nechtěli. Téměř 2/5 respondentů, kterým by se naskytla možnost zlepšit svou úroveň cizího jazyka v pracovní době, by tuto možnost „spíše uvítali“, zatímco 1/4 z nich naopak spíše ne. Pokud by měli respondenti možnost zlepšit si úroveň cizího jazyka po pracovní době, ale byla by částečně dotována zaměstnavatelem, téměř 2/5 z nich by tuto možnost neuvítalo, o něco méně by jich naopak tuto variantu „spíše uvítalo“. Vedení městského úřadu doporučuji zvážit možnost výuky cizího jazyka pro zaměstnance v jejich pracovní době, buď částečně dotovanou, nebo plně hrazenou

zaměstnanci, kteří by ale mohli ušetřit čas a náklady na dojíždění za výukou cizího jazyka, přičemž tento způsob by byl pro obě strany jistě nejvýhodnějším řešením.

Největší zájem by měli respondenti o jazyk anglický a německý. Jako hlavní důvod, proč se v současnosti respondenti v cizím jazyce nevzdělávají, vyplynul z ankety nejmarkantněji nedostatek času. Ostatní důvody jakými byl nedostatek financí či skutečnost, že na ně nemají hlavu, byly počtem odpovědí mnohem nižší. Co by respondenty ve vzdělávání se v cizím jazyce nejvíce motivovalo, byla skutečnost, že se budou umět takovýmto jazykem dorozumět, a nutnost znalosti cizího jazyka, si uvědomuje téměř stejný počet z dotázaných. Na základě těchto zjištění by bylo žádoucí, kdyby vedení městského úřadu přihlédlo také ke zřejmé časové vytíženosti pracovníků a možná z toho důvodu zvolilo variantu, kdy by pracovníci výuku absolvovali v rámci své pracovní doby, nejlépe mimo úřední dny, aby měli větší klid na výuku a nenarušovali chod úřadu. I sami pracovníci by ocenili, kdyby měli hodinu v daný den strávit něčím příjemnějším než je již zažitý, možná trochu stereotypní systém práce. Zvláště se domnívám, že je vhodná doba začít s podobnými realizačními plány, vidíme-li, že pracovníci by sami se svou úrovní cizího jazyka rádi něco udělali.

Vedoucím složkám pracovníků městského úřadu v Dobříši doporučuji zajistit pracovníkům možnost výuky anglického či německého jazyka, které se těšily největšímu zájmu, a to v pracovní době, byť by si takovou hodinu měli pracovníci hradit částečně či plně sami, protože zde vycházel z dotazníkového šetření největší potenciál. Vezmeme-li v úvahu, že pracovníci cizí jazyk v současnosti nestudují převážně kvůli nedostatku času či financí, mohlo by to vést ke zdárným výsledkům, zejména k vyššímu počtu přítomných při těchto kurzech a tedy v budoucnu i cizojazyčné komunikaci kompetentních pracovníků, kteří by mohli jednak efektivněji řešit administrativní záležitosti s cizinci přicházejícími na úřad, jednak lépe reprezentovat město na mezinárodní úrovni. Zvláště, vyplývá-li z odpovědí pracovníků, že jejich zájem o výuku cizího jazyka roste, čehož je potřeba vhodně využít.

Pokud by se zde objevovaly ze strany vedoucích pracovníků pochybnosti, aby si pracovníci pouze nezlepšili svou úroveň cizího jazyka a nešli za „lepší“ pracovním místem, přichází zde v úvahu jakási podmínka v pracovní smlouvě, která by mohla být stanovena například na 3 roky, a pokud by v kratší době než této některý z pracovníků opustil pracovní místo na městském úřadě ze své vlastní vůle či z důvodu jiné pracovní pozice v jiné společnosti, mohl by zaměstnavatel vyžadovat, aby tento pracovník uhradil náklady, které zaměstnavateli vyplynuly z poskytované výuky cizího jazyka v pracovní době.

Mohla by zde být také možnost, aby byla, v případě zahraničních delegací či projektů v cizím jazyce upřednostňována část pracovníků, do kterých městský úřad svým způsobem touto formou investoval, aby došlo také k uplatnění jejich nabytých znalostí a nestudovali daný jazyk zbytečně.

Závěr

Teoretická část práce poskytla přehled veřejné správy v České republice s regionálním ohledem na město Dobříš a zástupce státní správy v tomto regionu, jenž je zastoupena finančním úřadem, úřadem práce, obecním živnostenským úřadem a městským úřadem Dobříš. Město Dobříš bylo představeno z historického hlediska, jelikož oslavilo v květnu letošního roku 760 let od svého založení a má tedy dlouho tradici jako správní centrum regionu. Následně bylo popsáno národnostní složení obyvatelstva ve městě. Město Dobříš mělo k 1. 1. 2012 celkem 8 469 obyvatel. Z tohoto počtu se k trvalému pobytu v tomto městě hlásilo obyvatelstvo složené z více než 90 % národností českou, 2 % národností slovenskou a méně než 0,5 % národnosti ukrajinské, německé, vietnamské, polské a romské. Tyto údaje sloužily jako podklady pro tvorbu otázek výzkumného šetření a představy možných poptávaných jazyků na městském úřadě.

Praktická část práce je koncipována jako výzkumné šetření menšího rozsahu – anketa – jejímž cílem bylo zjištění skutečné jazykové úrovně pracovníků městského úřadu Dobříš, který byl z hlediska zastoupení veřejné správy v Dobříši vybrán jako konkrétní případ, na němž byla jazyková vybavenost úředníků zkoumána, a následného vyvození vhodných doporučení, která by výslednou úroveň jazykových kompetencí pracovníků pozvedla.

Z výsledků šetření ankety vyplynulo, že nejvíce respondentů se dorozumí špatně anglicky a německy, ale je schopno se domluvit částečně rusky. I přesto, že většina respondentů není se svou úrovní cizího jazyka spokojena, stále se najde dost těch, kteří s tím nechtějí nic dělat. Na druhou stranu, jasně převažuje počet těch, kteří by rádi svou úroveň cizího jazyka zlepšili, už jen proto, že si uvědomují důležitost znalosti cizího jazyka a také skutečnost, že dělají něco pro sebe. Byť v minulosti více než ¼ respondentů využila služeb soukromého lektora, někteří pak lektora firemního, či jazykové školy, vidí respondenti jako hlavní příčinu nerozvíjení svých jazykových dovedností především v nedostatku času a financí. Z toho důvodu bylo vedení městského úřadu navrženo řešení výuky cizího jazyka firemním lektorem v rámci pracovní doby zaměstnanců, ať již s částečnou či plnou dotací, jelikož by tato možnost zaměstnancům nejvíce vyhovovala, jak ukázalo šetření, a zároveň je také motivovala – především z hlediska finanční a časové náročnosti. Respondenti by taktéž rádi změnili dřívější situaci, kdy v případě konverzace s cizojazyčně hovořícím klientem museli vyhledávat pomoc svých cizojazyčně nadanějších kolegů či tlumočníka. Doby, kdy se

v cizím jazyce zdokonalovali a byli schopni se aktivně zapojit do rozhovoru v cizím jazyce, jsou již dávno pryč. Vedení městského úřadu byla tedy navržena varianta výuky anglického či německého jazyka, které byly pracovníky označeny za pro ně nejzajímavější. Vzhledem k silné motivaci, kterou pracovníci městského úřadu v rámci šetření projeví, a zjištěným důvodům, proč se v současnosti jazykově nevzdělávají, by bylo vhodné této šance využít. Pokud by se zde objevovaly ze strany vedoucích pracovníků pochybnosti, aby si pracovníci městského úřadu pouze nezlepšili svou úroveň cizího jazyka a neodešli za „lepší“ pracovním místem, přichází zde v úvahu například podmínka v pracovní smlouvě, která by mohla být stanovena například na 3 roky, a pokud by v kratší době než této některý z pracovníků opustil místo na městském úřadě ze své vlastní vůle nebo z důvodu jiné pracovní pozice v jiné společnosti, mohl by zaměstnavatel vyžadovat, aby tento pracovník kompenzoval zaměstnavateli náklady, které mu vplynuly z poskytované výuky cizího jazyka v pracovní době.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice : 1945 - 2004*. Praha : Eupress, 2004, 264 s. ISBN 80-86754-22-7.
2. KADLEC, P. *Dobříš v proměnách*. Dobříš : Okrašlovací spolek Dobříš, 2010, 224 s.
3. KRBOVÁ, J. *Veřejná správa : postavení, funkce a organizace*. Praha : Oeconomica, 2005, 74 s. ISBN 80-245-0811-7.
4. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Operační program Rozvoj lidských zdrojů jako jedna z možností finanční podpory z Evropského sociálního fondu*. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2004, 28 s. ISBN 80-86552-84-5.
5. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Nové operační programy klíčovou dírkou*. Plzeň : Bílý slon, 2007. 20 s. ISBN 978-80-86878-57-7.
6. POLIÁN, M. *Organizace a činnost veřejné správy*. Praha : Prospektrum, 2001. 342 s. ISBN 80-7175-098-0.
7. POMAHAČ, R. *Průvodce veřejnou správou*. Praha : ISV nakladatelství, 1999, 246 s. ISBN 80-85866-42-0.
8. POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. Praha : C. H. Beck, 2002, 278 s. ISBN 80-7179-748-0.
9. PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný - orientační), I. díl : 921 – 1986*. Dobříš : Městský úřad, 2002. 245 s. ISBN 978-80-254-3621-9.
10. PRŮŠA, O. *Historický kalendář města Dobříše : (všeobecný – neúplný – orientační), II. díl : 1987 – 2007*. Dobříš : Městský úřad, 2008, 205 s. ISBN 978-80-254-3604-2.
11. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. *Společný evropský referenční rámec pro jazyky*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 267 s. ISBN 80-244-0404-4.

Elektronické zdroje

1. *Agendy úřadu Finanční úřad v Dobříši* [online]. Praha : European Business Enterprise, 2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/10525>>.
2. *Cizinci v regionech ČR : Středočeský kraj* [online]. Praha : ČSÚ, MPSV ČR, 2006 [cit. 2012-01-31]. Dostupný z WWW: <https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:HQ3cYKFpgMUJ:www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/AB002E10A7/%24File/Cizinci%2520v%2520regionech_I.pdf+%C4%8Desk%C3%BD+statistick%C3%BD+%C3%BA%C5%99ad+-+po%C4%8Det+cizinc%C5%AF+na+Dob%C5%99i%C5%A1i&hl=cs&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEESirWF8ysxSc4x8I4oGT20S1mLiHMLPvX1I2Yh0R5nnYkbF2kxInDSt_1wAZlueu8pq4hL28TF7wlFXGRknMbxfx2bfAvrzOFKem2aELtzDsduccW29Y9OLGgT0K2cdF6QKGPuCb&sig=AHIEtbTEntXNxbS6bbu7HyfileW1Zzc5nQ>.
3. *Novela zákona č. 531/1990Sb., o územních finančních orgánech* [online]. Praha : Generální finanční ředitelství, 2006 [cit. 2012-01-31]. Dostupný z WWW: <http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cde/xsl/placeni_dani_539.html?year=0%C2%93>.
4. *Odbor živnostenský* [online]. Dobříš: Městský úřad Dobříš, 2011 [cit. 2012-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/odbor-zivnostensky/ds-25207/p1=305>>.
5. *OP Rozvoj lidských zdrojů* [online]. Praha : MPSV ČR, 2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.esfcr.cz/04-06/oprlz>>.
6. *Organizační struktura úřadu práce, dislokovaného pracoviště Dobříš* [online]. Praha : Generální ředitelství úřadu práce ČR, 2008 [cit. 2012-01-31]. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/kop/dobris/orgstr>>.
7. *Počty obyvatel v obcích k 1.1.2012* [online]. Praha : ČSÚ, 2010 [cit. 2012-01-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>>.
8. *Počty obyvatel v obcích Středočeského kraje k 1.1.2011* [online]. Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2012-01-22]. Dostupný z WWW: <[http://czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c02333e13157f63fc12576d2003ef916/\\$FILE/obyv_obce_11.xls](http://czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/c02333e13157f63fc12576d2003ef916/$FILE/obyv_obce_11.xls)>.

9. *Rada města* [online]. Dobříš : Městský úřad , 2011 [cit. 2012-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/rada-mesta/os-1007/p1=1207>>.
10. *Sčítání domů a bytů 2001* [online]. Praha : ČSÚ, 2005 [cit. 2012-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/obce/540111?OpenDocument>>.
11. *Struktura Městského úřadu* [online]. Dobříš : Městský úřad, 2009 [cit. 2012-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/mestsky-urad/os-7255/p1=304>>.
12. *Věkové složení obyvatelstva podle věkových skupin a pohlaví v roce 2010 v obcích Středočeského kraje k 31.12.2010* [online]. Praha : ČSÚ, 2012 [cit. 2012-01-22]. Dostupný z WWW: <http://czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatelstva_stc_kraje>.
13. *Základní údaje o městě* [online]. Dobříš : Městský úřad Dobříš, 2009 [cit. 2011-12-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/vseobecne-informace/d-455306/p1=39836>>.
14. *Zákon o živnostenských úřadech* [online]. Praha : Magistrát hlavního města Prahy, 2010 [cit. 2012-02-02]. Dostupný z WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/odbory_mhmp/zivnostensky_a_obcanskopravni/povinnosti_podnikatele_po_vzniku_3/zakon_o_zivnostenskych_uradech.html>.
15. *Znak města* [online]. Dobříš : Městský úřad, 2009 [cit. 2011-12-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobris.cz/znak-mesta/ds-25183/archiv=0&p1=41651>>.

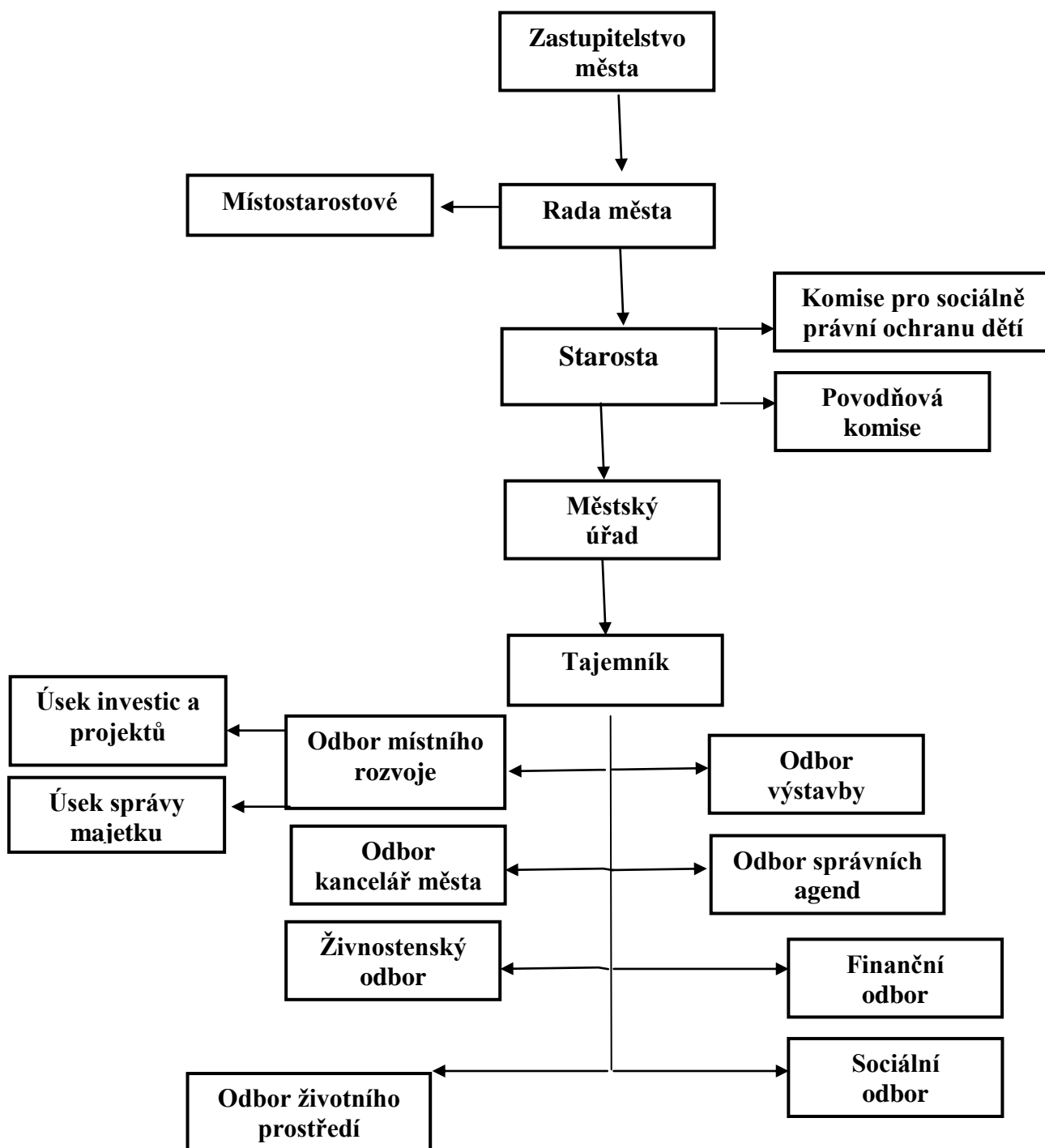
Ostatní zdroje

1. BUDKOVÁ, B., tajemnice MěÚ, Městský úřad Dobříš, 31.1.2012.
 2. KALAČ, M., ředitel FÚ, Finanční úřad v Dobříši, 2.2.2012.
 3. MAŠKOVÁ, N., vedoucí odboru obecního ŽÚ, Obecní živnostenský úřad Dobříš, 1.2.2012.
 4. SKUHROVCOVÁ, L., zprostředkovatelka ÚP, Úřad práce v Dobříši, 2.2.2012.
- Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce použity interní materiály Finančního úřadu, Úřadu práce, Odboru obecního živnostenského úřadu, a Městského úřadu Dobříš.

Seznam příloh

Příloha I	Organizační schéma
Příloha II	Anketní otázky

Příloha I: Organizační schéma⁸²

⁸² Interní materiály Městského úřadu Dobříš.

Příloha II: Anketní otázky

Vážení respondenti,

dovoluji si vás touto cestou požádat o vyplnění níže uvedených anketních otázek, které poslouží výhradně pro účely a tvorbu mé Bakalářské Práce s názvem: „Jazyková vybavenost úředníků státního sektoru v Dobříšci“.

Vaše odpovědi jsou zcela anonymní, proto vás také prosím o co nejpresnější a pravdivé informace.

Předem děkuji za spolupráci.

Studentka regionálních studií VŠERS v Příbrami.

-
- 1 Jaké je Vaše pohlaví?
a) muž
b) žena
- 2 Kolik je Vám let?
a) do 30 let
b) do 40 let
c) do 50 let
d) nad 50 let
- 3 Z kterého odboru MěÚ jste?
a) místního rozvoje
b) výstavby
c) kanceláře města
d) správních agend
e) finančního
f) životního prostředí
g) sociálního
- 4 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
a) základní
b) odborné (učiliště)
c) středoškolské
d) vyšší odborné
e) vysokoškolské
- 5 Který z níže uvedených jazyků ovládáte a na jaké úrovni?

Jazyk	a) AJ	b) NJ	c) RJ	d) FJ
Úroveň	slovem i písmem	slovem i písmem	slovem i písmem	slovem i písmem
	domluví se	domluví se	domluví se	domluví se
	špatně	špatně	špatně	špatně
	tento cizí jazyk vůbec neovládám	tento cizí jazyk vůbec neovládám	tento cizí jazyk vůbec neovládám	tento cizí jazyk vůbec neovládám

e) JINÝ :			
x	slovem i písmem	slovem i písmem	slovem i písmem
x	domluví se	domluví se	domluví se
x	špatně	špatně	špatně
x	tento cizí jazyk vůbec neovládám	tento cizí jazyk vůbec neovládám	tento cizí jazyk vůbec neovládám

f) neovládám žádný cizí jazyk

6 Jak často využíváte při své práci cizí jazyk?

- a) velmi často b) občas c) nikdy

7 Stalo se Vám již někdy, že jste potřeboval/a něco řešit s klientem v cizím jazyce? /Pokud ano, jak jste tuto situaci řešil/a - stručně/

- a) ano b) ne

8 Využíval/a jste v minulosti služeb jazykové školy, soukromého / firemního / lektora, aj. ke zlepšení Vaší úrovně cizího jazyka?

Jazyková škola	Firemní lektor	Soukromý lektor	Jiný /uvedte kdo; co/
ANO	ANO	ANO	
NE	NE	NE	

9 Jste se svou současnou úrovní cizích jazyků spokojen/a?

- a) ano jsem
b) víceméně, nebráním se dalšímu zlepšení
c) ne, nejsem, ale nehodlám nic měnit
d) ne, nejsem, mám v plánu s tím něco udělat

10 Ocenil/a byste možnost zlepšit si Vaši úroveň cizího jazyka v pracovní době, byť byste si takovou hodinu hradil/a sám / sama?

- a) určitě ano b) asi / spíše ano
c) určitě ne d) spíše ne

11 Vítal/a byste raději možnost zlepšit si Vaši úroveň cizího jazyka po pracovní době, ale částečně dotovanou Vaším zaměstnavatelem?

- a) určitě ano b) asi / spíše ano
c) určitě ne d) spíše ne

- 12 O jaký cizí jazyk byste měl/a případně zájem?
- a) anglický
 - b) německý
 - c) francouzský
 - d) španělský
 - e) italský
 - f) ruský
 - g) jiný (uved'te)
- 13 Důvodem, proč v současné době své znalosti cizího jazyka nerozvíjíte je:
- a) nedostatek financí
 - b) málo času
 - c) vlastní pohodlnost
 - d) raději se věnuji něčemu jinému
 - e) ke své práci cizí jazyk nepotřebuji a to mi stačí
 - f) nemám na cizí jazyky hlavu
 - g) řídím se krédem: „Jsem Čech, tak at' semnou mluví ostatní česky“
- 14 Co konkrétně by nejvíce motivovalo Vás při rozhodování, zda si zlepšit úroveň cizího jazyka?
- a) finanční podpora ze strany zaměstnavatele nad rámec mé mzdy
 - b) jazykový kurz z části financovaný zaměstnavatelem
 - c) jazykový kurz v rámci mé pracovní doby
 - d) kolektiv lidí, kteří se jazykového kurzu účastní semnou
 - e) fakt, že se budu umět dorozumět cizí řečí
 - f) už jen skutečnost, že dělám něco pro sebe
 - g) znalost cizího jazyka je v dnešní době nutností